

ОМЕГА

*Омега - тайнствена опасност,
която дебне църквата в края на времето.
Елена Уайт я е видяла и „е треперела за
своя народ“. Тя ни е оставила в наследство
надежда в борбата с тази опасност.*

Левис Р. Уолтън

Посвещава се на:
Лий Р. и Мейбъл Б.Уолтън, учители,
които успяха да съживят историята.

„Необходимо е да устоим като защитници на истината, дори когато повечето ни напуснат; да водим Божията борба само с няколко съмишленика - това ще бъде нашият изпит!"
(„Свидетелства", том.5, стр.136.)

Предговор

Рядко е писана книга по такъв точен и увлекателен начин, който постепенно грабва читателя още от първата чак до последната глава, и го понася като вълна. Въпреки че книгата разглежда предмет с необичайна важност, при това тя ни предлага максимално удоволствие и полза.

Точно такава е книгата, която държите в ръката си. Прочетох я няколко пъти в ръкописна форма преди да излезе от печат - и всеки път отново ме грабваше възторжения стил на автора и неговата способност да поддържа докрай вниманието на читателя.

Много повече обаче ме впечатли неговата способност да съгласува паралелността в историята на адвентната църква със съвременните тогава политически и международни събития. С кратки шрихи на литературната четка писателят рисува събития в Съединените щати, Китай, Русия и Германия като фон на проблема, който унищожи санаториума и издателството в Батъл Крик. С това той поставя църквата на адвентистите в рамките на действителните събития и отбягва впечатлението, че църквата съществува в безвъздушното пространство.

Авторът обаче предлага повече отколкото само своето литературно умение - обсъжда въпрос, който би трябвало внимателно да се обмисли от всеки адвентист. Елена Уайт обозначи кризата във вероучението, която разтърси църквата в началото на двадесетото столетие с термина „отпадане алфа“ - и предсказа, че в определено време ще настъпи „отпадане омега“.

Може би никой не знае точно какво е имала предвид под термина омега - обаче адвентистите биха били безотговорни, ако не се стремят да открият това, което тя е мислела! Всеки трябва да се поучи от урока на историята, за да избегне повтарянето на грешките от миналото.

Авторът на книгата предлага различни уроци, чрез които е възможно да се поучим от опитността на „алфа“; въпреки това обаче той не е закостенял в своите заключения. Той показва приликите между „алфа“ и протичащите тогава събития във и извън църквата. Това той прави преди всичко за да привлече нашето внимание, а не за да отхвърли възможността за дискусия. Счита, че книгата предлага разумно, докосващо се до протичащите събития, перспективно разрешение, чрез това че ни припомня пътя, по който нашият Бог не само ни е съпровождал безмълвно, но и е ръководил нашето минало. Авторът събужда в нас бдителност против съвременните и бъдещи опасности. Всички, които четат книгата внимателно и с молитва, ще бъдат по-

добре приготвени да устоят верно в Христовата истина докато дойде настъпващата криза.

Кенет Ууд - издател на „Адвент Ревю“

Увод

Марк Хен беше силен, красив мъж, с оредели коси и тънък мустак, който подчертаваше неговото лице. Когато говореше, беше свикнал да вижда резултатите. Например неотдавна, като че ли с един замах, постави Уйлям Маккинли на президентското място в САЩ. Точно започваше новото столетие. Годината 1900 изплува като нов, лъскав долар; и бъдещето водеше право към звездите, както и сенаторът Хен видя. „Доменните печи топят“ - извика той - „текстилните станове паят своите песни - нашият просперитет настъпва и нашето щастие втасва!“

Това беше мнението не само на младия сенатор от Охайо. На 1 януари 1900 година бъдещето изглеждаше пълно с обещания като пролетно утро. Най-после в света цареше мир. Китай със своите стотици милиони беше все така отворен за пътуване и за Евангелието. Огромната земя, която нейните синове и дъщери наричаха Великата Рус, също предлагаше своето време. Но съвсем сигурно беше, че в стъклените слънчеви часовници се изсипаха последните пясъчни зърна; скоро големи проблеми ще изискват и големи промени! Оставаха почти две десетилетия до изстрела от пушката близо до зимния дворец на императора, за да се промени завинаги посоката на историята, а заедно с това и благоприятното време за извършването на Божието дело. Безкрайни промени висяха над утрото като сиви облаци, които съобщаваха за приближаващата се ужасна буря. На Новата 1900 година само малцина видяха нещо друго отколкото само слънчеви лъчи.

„Ако някой не е могъл да изкара пари миналата година, неговия случай е безнадежден“ - предупреждаваше редакторът на едно списание. Духовникът от Ню Йорк мислеше, че „законите стават по-справедливи, владетелите - по-човечни, музиката - все по-сладка, и книгите - по-мъдри“.

Един от малкото предупредителни гласове дойде от малката 72-годишна госпожа, която прекара новата 1900 година в Нови Южен Уелс, Австралия. Вече няколко години тя посочваше все по-конкретно на една голяма катастрофа, която ще дойде на света - и въпреки че нейните напомнания всеобщо изглеждаха неизпълними в онова време, тя ги повтаряше с постоянство, което заслужаваше внимание.

„Скоро ще дойде смърт и унищожение, ще нарасне престъпността и жестокостта, злото ще се опълчи срещу богатите, които се превъзнесоха над бедните. Тези, които ще бъдат без Божията защита, няма да са в безопасност на никое място, и в никакво положение. Хората се упражняват и използват откривателската си

способност, за да пуснат в действие най-мощните оръжия за убиване... Нека средствата и работниците да се разпръснат." (Елена Уайт, „Свидетелства за църквата“, Маунтин Вю, Калифорния Пасифик Прес, 1948, т.8, стр.39)

Тези думи звучаха чуждо; те въобще не отговаряха на настроението на времето и бяха по-трудни за слушане, отколкото разкрасената представа на уважаемия Невил Хилс, който на своето събрание в Бруклин проповядваше за по-мъдри книги и за все по-сладка музика. Въпреки това обаче в началото на новото столетие хората можеха да обърнат внимание на предупрежденията на Елена Уайт; понеже в миналото често пъти е била права, никой не можеше игнорирайки я да се чувствава безопасно.

В новогодишното утро никой не е знаел, че нейните прогнози са били на прага на изпълнението си! Още същия месец Ленин ще бъде пуснат от изгнанието си в Сибир; и ще започне надпреварата на Русия срещу безопасността на Западна Европа. Англия, Франция и Русия ще започнат да се страхуват от засилващия се немски съюз и ще сключат тристранен договор. В Цюрих младият университетски студент Алберт Айнщайн вече пишеше на хартия неизвестни формули и се смайваше от възможността да превърне материята в енергия.

Първият ден на 1900 година - в Шанхай срещу течението на река Хуан-хъ под изгряващото зимно слънце се промъкват бавно британски параходи. По брега на Нева в Петербург се разхождат руските аристократи в каляски, мебелирани с червено кадифе; след което бързат да се преоблекат във вечерните си тоалети. Те се движат изключително в избраните кръгове на руското общество, което смята това време за време на удоволствие. За тях са характерни трепетните нощи, украсени с бели кадифени танцувални рокли и униформи с трептящи украси; общо взето вечеринки, от които никой не си отива по-рано от три часа сутринта; и затова организаторите оставаха толкова дълго, докато небето не се оцветеше в червеникаво-сребърни лъчи.

Новата година в Берлин - генерал Алфред фон Шлиефен знае вече, че когато дойде войната, ще унищожава красивите и равни поля на Белгия. Знае го, защото шабните карти са вече приготвени!

В писмените документи на адвентистите виждаме думите на последната настояща покана, която хората трябва да приемат преди да е станало прекалено късно: „Хората се упражняват и използват откривателската си способност, за да пуснат в действие най-мощните оръжия (машини) за убиване... Нека средствата и работниците да се разпръснат.“

За света изглеждаше, че настъпва утро - часовникът на историята обаче свидетелствуваше за предстоящия залез! Лъчите на изгряващото слънце на 1900-та година, които грееха, са последната златна възможност за работа в мир, която неочаквано ще изчезне в нощта!

Божието дело още може да бъде извършвано в светлината на слънцето - но времето се скъсява! Остава само един съществен въпрос: Ще отговори ли Божият народ на изискванията на времето?

Глава първа

„Ако бих могла, бих ти помогнала!“

На 1 януари 1900 година Елена Уайт стана рано сутринта и доколкото позволяваше здравословното ѝ състояние, изкъпа се, облече се и бързаше към креслото, в което пишеше. Този навик си беше изработила в продължение на много години. Най-ранните утринни мигове в много случаи бяха най-добрите, тъй като не бяха обезпокоявани от шумните часове на деня. Когато ставаше след изпълнена с болки нощ, тя знаеше как най-добре да овладее положението. Обикновено преди закуска пишеше няколко часа.

В онова утро нейната мисъл беше натоварена с особено бреме, което през изминалите няколко години се превърна в основен занимаващ я проблем: Накъде води Джон Келог адвентното лекарско дело? Той беше неин приятел, който в младостта си прекара много часове в дома ѝ и Елена обичаше да му пише „както майка пише на своя син“ („Свид.", т.8, стр.190). И въпреки това в Батл Крик неотдавна се разиграха обезпокояващи събития, които заплашаха да поставят началото на голям проблем. Градът, въпреки нейните многократни предупреждения, стана голяма и все по-неконтролируема адвентна колония. Дълги години тя предупреждаваше срещу опасността от съсредоточаване на средствата за делото и талантите на едно място, докато в 1900 г. адвентната институция стана доминираща в града. Близко до брега на река Каламазо се издигаха сградите на издателството Ревю, чието ръководство живо се интересуваше да печата за всеки клиент, който е готов да си плати. На един блок разстояние по-нататък се намиреше молитвената сграда Дайъм с капацитет 3400 души. Тук всяка събота сутрин се събираха 173 групи на съботното училище, в които отделните фракции се бореха за ръководство. На около една миля разстояние бихме могли да намерим учрежденията на Генералната конференция, на училището в Батл Крик, все по-растящата фабрика за хранителни стоки и сиропиталище. Хиляди адвентисти живееха тук в една област, изпълнена със спекуланти на апартаменти, които станаха зрелище за наблюдателите. Това място беше наречено „миньорска колония на адвентисти“ (М.Хук, „Пламъците над Батл Крик“, „Ревю енд Хералд“, 1977, стр.98).

Всичко това се губеше в сянката на огромния комплекс от сгради на санаториума, които се поостираха почти половин миля по

дължината на Вашингтонския булевард. В него работеха над хиляда адвентисти. Когато Елена Уайт видя, че и други бяха канени в него, за да си осигурят прехрана, тя предупреждаваше срещу това. Смисълът за съществуването на църквата е в личната служба за други. Тук обаче възникна явна опасност - що се отнася до християнската служба, която здравните институти дължат към света, стана явно, че един от главните отдели на църквата започна да замира.

В продължение на няколко години в санаториума можеше да се наблюдават недобри признаци, посочващи че тази колосална институция ще бъде изтръгната от управлението на църквата. Келог вече откри своите карти. Още в 1895 година той организира американското медицинско мисионерско училище и започна постепенно да го отделя от църквата. „Това не е сектантско училище“ - заявяваше той - „и затова тук няма да се изучават църковни доктрини!“ (Медицински мисионер, октомври 1895) В това време санаториумът беше могъщ двигател в църквата и това означаваше, че ако църквата иска да запази за в бъдеще този институт, рано или късно ще си има работа с Джон Харвей Келог. Келог беше нисък енергичен мъж, който в по-късните години от живота си ходеше в санаториума в бяла престилка и панталони. Според разказите, докато пътувал с кон за работа диктувал кореспонденцията си на своя секретар, който тичал след него. Това беше мъж с завладяващ характер, с естествена лекарска дарба и с талант на убедителен оратор. Този мъж плачеше, когато в молитвените събрания четеше писма от Елена Уайт и въпреки това, по-късно той я обвини като плагиатор (крадец на чужди трудове)! Изглеждаше, че може да постигне всичко, освен едно: да преодолее изкушението да ръководи санаториума в Батл Крийк и цялото лекарско дело по някакъв таен, начертан в неговата мисъл път. Елена Уайт дълги години кореспондираше с доктора и го молеше да изостави своите амбициозни планове за санаториума, а финансовите печалби да изпраща за световното поле, което страдаше от недостиг, особено в новите области на Австралия. Като отговор тя получи неучтивия израз, че санаториумът ще изпраща пари извън Мичиган според своята програма. Този аргумент показваше на човек, незапознат със случая, че Келог иска да има абсолютна власт и последната дума във всичко. За Елена Уайт това беше напълно ясно. С окоето на пророк тя можеше да види както съмнителния начин на управление, от който бе ръководен санаториума, така и хитрите очи на доктора, които шареха между документите. Тя видя ниския, енергичен мъж, облечен в бяло, как тихо седи, докато неговите юристи вършеха своята работа. Спокойно навел глава, той барабанеше с пръстите си по дъската на работната маса. „Бяха ми открити неща, които ме разтърсиха“, писа Е Уайт през 1898 г. „Видях мъж, който тясно сътрудничеса със своите юристи, но Бог не беше техен съветник... Принудена съм да кажа, че не действах под ръководството на Божия Дух.“ („Специални свидетелства“, А, 11/21)

Навременността на гореспоменатия цитат е изненадваща. Точно по това време Келог промени структурата на управление на санаториума във форма, която му даваше възможност един ден да откъсне този институт от църквата. През 1897 г. изтече договорот, траещ 30 години и законите в Мичиган изискваха корпорацията да бъде освободена, нейните части, разпродадени и след това да бъде сформирано ново общество. Ако някой желаше да промени статута му, тъкмо сега му се предлагаше златна възможност за това и Келог не се остави да я пропусне.

На 1 юни 1898 г. малка група от заинтересовани мъже се яви на прокуратурата в мичиганския Маршал и там дяловете бяха продадени на групата водена от д-р Келог. Беше изградена нова корпорация, издаден бе нов правилник на управление и ценни книжа. Ако санаториума трябваше да продължи да съществува тези формалности трябваше да се извършат. Генералната Конференция направи всичко по каналния ред. Привидно нищо не се бе случило, бяха извършени формалностите, които се изискваха. Но тези, които внимателно изследваха обявената структура на новата корпорация видяха, че тя даваше случай за възможна промяна. Дяловете, които преди бяха в притежание единствено на адвентистите, изведнъж се предлагаха на всеки, който бе готов да подпише документ, обявяващ санаториума за „отделен от една несектанска, хуманитарна и филантропическа църква.“ На всички, които застанаха против такъв арогантен израз, Келог ловко отговаряше: „Това е само една формалност и при това обществото може да се радва на привилегията да има държавен статут“ („Медицински мисионерски бюлетин - Конференция от май, 1899 г.). До 1906 г. този капан стана явен за всички. С приближаването на отделянето на института от църквата, доктора твърдеше, че правата на обществото не позволяват каквато и да е дейност с религиозен или сектански полъх и строго заяви на църквата как ще се изпълни неговия голям сън на брега на река Каламазо: „Църквата не притежава нищо и никога нищо не може да притежава, защото това принадлежи на обществото“ („Медицински Мисионер“, февруари, 1906 г.).

Приблизително по същото време Келог изказа още едно предложение, което далеч надхвърляше неговите досегашни планове. Казано накратко: той предлагаше всеки организиран от църквата здравен институт в северна Америка да бъде под ръководството на санаториума в Батъл Крик. „Лекарският мисионски отдел препоръчва този план: всички санаториуми да се съединят в едно. Там където имаше автономни организации и учреждения, сега бяха създадени организации, които да са неразривно свързани с Батъл Крик“ („ГК Бюлетин“, 18.04.1901 г., стр.316-7).

На тази идея силно се противопостави Е.Уайт и председателя на църквата. Въпреки това в следващите месеци привържениците на Келог бурно подкрепиха новият план и въпроса за санаториума започна

да интересува хора, които бяха недоволни от църквата. Повечето от тях бяха талантиливи хора, образовани в теологията или медицината. Един от тях беше композитор и неговите песни не веднъж, завладяваха слушателя. Някои от тях, финансирани от богатите доходи на санаториума, започнаха да работят върху книга, която избличаваше Елена Уайт като измамник. Забележителни личности започнаха с растяща смелост да говорят за велики промени в църквата, за нова организационна, структурна форма, за нови цели и мисии на църквата.

Междувременно, лека полека, подмолно, под покровителството на богатството на санаториума в Батъл Крик и Келоговата дарба за прокарване на работите, неговите съмишленици започнаха да се борят да приведат в действие своите планове, които бяха грижливо таени от всички, освен от 72-годишната жена в Австралия. Само тя видя, по време на сън, опасните събрания и нощни срещи, които ръководеше в бяло облечения мъж, чието влияние може трудно да се изрази с думи.

Това е проблемът, който занимаваше мисълта на Елена Уайт, когато лъчите на изгряващото, новогодишно слънце огряват хоризонта на Кооранбонг. Могъщата лекарска десница на църквата, така необходима за премахване предразсъдъците на хората, отваряща врати за адвентната вест, е безмилостно откъсвана от целия организъм на адвентната църква. Е.Уайт взима бял лист хартия, перо и думите, отправени до председателя на ГК Джордж Ървин започват да се редят: „Скъпи брат Ървин...Спаси д-р Келог от властта на неговото „Аз“. Той не се ръководи от съвета, по който би трябвало да се ръководи.“ (Писмо,3,ЕГВ,1900 г.).

Вече деветнадесет века - поканите за довършване на Божието дело никога не са били по-категорични. Почти целият свят най-после живее в мир. От Майн до Манилу, от Париж до Кантон всеки, който иска може да върви с евангелието и при това без пътнически паспорт. Хората са жадни да чуят вестта за здравната реформа, която досега не са чули. Искат физически да се упражняват, да работят и своята неизпълнена нужда заменят с лудата страст на колоезденето. Няколко щастливи единици се разраснаха в хиляди и не осъзнават каква борба се разиграва под повърхността, макар привидно всичко да е наред. Небето чрез службата на ангелите върши всичко, за да приготви света за адвентната вест. Беше предложена могъщата вест за късния дъжд и за победата над греха в Христос. В Америка е издаден проектозакон за неделата, водят се големи диспути, които причиняват стрес, който да събуди вярващите от апатията към нов живот. Сигурно е, че така предложените възможности ще се изгубят. Санаториума в Батъл Крик е тръгнал по пътя на откъсване от църквата; с неговите фондове е злоупотребявано и с основата за неговото законно съществуване е направена манипулация. Издателство Ревю приема светски поръчки за печат. Тяхното съдържание е такова, че Е.Уайт се съмнява за

безопасността на тези, които набират текста. Основните точки на вероучение на църквата се срещат с нови елементи, които, както тя предупреди, заплашват самите основи на истината, заедно с учението за светилицето. Трудно можем да разберем как отчаяно, в стремежа да запази църквата от опасността, тя предупреждава адвентните родители, да запазят децата си от Батъл Крийк, където „биха били заразени от критиката и отслабналото доверие към нашите проповедници и вестта" (ST В,6/3). Последните лъчи залязват за Божия народ, който купува и продава дяловете на санаториума, променя неговата организация и планира, и планира...

Скоро д-р Келог получава писмо, което Е.Уайт написа няколко дни преди коледа. „Пиша ти така, както пише майка на собствения си син. Ако можех бих ти помогнала... При възможност ще те посетя... Ако приемеш вестта на предупреждението, което ти изпращам, ще си спестиш големи неприятности" („Свидетелства" т. 8, стр.190-1).

Всичко на практика е готово. Както Израил при Синай, така Божият народ сега е само няколко седмици път от обещаната земя. Време е адвентната вест да се разнесе като огън по стърнище. Дойде времето на сатанинското противодействие.

Настана време за отпадане Алфа.

Глава втора

Получихме тъжни известия

18, февруари, 1902 година. При утринния хлад на зазоряване се чу тревожния сигнал на сирената от вътрешността на тухлената и каменна сграда на пожарното отделение в Батъл Крийк. Всред мъждукащата светлина на лампите пожарникарите си закопчаваха месинговите копчета на своите двойни униформи, докато долу кочияшите впрягаха пожарните коли. Кочияшът се качи на капрата на пожарната кола, хвана юздите и голямата кола се спусна по нощната улица точно преди зазоряване. Беше четвъртък, когато изгоря санаториума чак до основи. Междувременно, докато главната сграда се превърна в огнена жаравя, в приземния етаж персоналетът преместваше четиристотин пациенти в безопасност. Един пожарникар по-късно се изказа по повод пожара, колко неефикасно се оказа тяхното усилие; изглеждаше, че водата още повече възпламеняваше побеснелите пламъци. До зори изчезна главният комплекс от сградите на санаториума и зимното утро посрещна догарящите развалини.

Д-р Келог още по време на завръщането си от крайбрежието на Тихия океан разбра за трагедията от вестник на гарата в Чикаго. Научавайки това, той започна мигновено да действа. След като се прикачи във влака за Батъл Крийк, през оставашото му време за

пътуване започна да рисува план-скица на новите сгради.

„Днес получихме тъжни известия за пожара на санаториума в Батъл Крийк", писа Е.Уайт два дни по-късно, но тя прояви никакво учудване. Седмичи наред преживяваше тревога за събитията, които се разиграват в Батъл Крийк; прекарваше много неспокойни нощи в очакване на приближаващите се неприятности и думи не й достигаха, за да се изрази: „Би трябвало да произнесе мъдри думи, но какво да кажа? Скърбим заедно с тези, чиито житейски интереси са свързани с този институт... Можем наистина да плачем с плачещите" (ST, B, 6/5). Разбира се, че написа няколко реда, които допринесоха за прекия сблъсък с д-р Келог. Съветваше в никакъв случай да не се строи в Батъл Крийк. Напротив, нужно е да се организират многобройни малки институти. „Голяма отговорност лежи върху хората, които са свързани с делото в санаториума в Батъл Крийк. Ще построят ли отново огромен институт в Батъл Крийк, или ще изпълнят Божието намерение, като организират малки филиали на много места?" (ST, B,9)

Отговорът на този въпрос дойде веднага. На 17 март, 1902 г. в Батъл Крийк се състоя среща на ръководителите на църквата, за да се съветват за по-нататъшни действия. Д-р Келог, пълен с ентузиазъм, представяше своето виждане за новата прекрасна сграда. Въпреки, че съвета на Е.Уайт бе даден още преди месец, беше предложен план, основаващ се на някакъв компромис. Вместо двете бивши главни сгради, ще бъде построена само една, пететажна сграда, дълга 150 метра. Едва по-късно, при ревизията на основите излезе наяве как д-р Келог си представяше това ограничение.

През това време се решаваше проблема как да се спечелят средства за новата сграда. А.Даниелс, председателя на ГК припомни, че Е.Уайт не отдавна реши да прехвърли парите, спечелени от книгата „Притчи Христови", на сметката на адетните училища. Това напомняне бе прието с радост. Брат Даниелс също предложи д-р Келог, като прочут в Щатите гостуващ професор, да напише популярна лекарска книга, която би помогнала да се съберат средства, нужни за построяването на новия санаториум. Келог с удоволствие се възползва от поканата. Той беше продуктивен писател, който диктуваше във влака, от своето колело и дори от банята на своя секретар, който толерираше тези необикновени форми на работа. Келог възторжено се впусна в работа и ръкописа на своя труд написа за отрицателно време. След това замина за следващата си отпуска в Европа.

Жребият беше хвърлен. Санаториумът в Батъл Крийк ще бъде построен въпреки съвета на Е. Уайт и братята бързо ще се убедят, че играят игра на много висока цена, чиито правила са потайни. Когато в по-късните години бяха разглеждани основите, някой забеляза изненадващия факт, че те бяха с тридесет метра по-дълги отколкото Келог гарантираше и беше явно, че няколко крила под формата на полукръг трябваше да се срещнат в задната част на сградата. Думите

на Е.Уайт от 1904 г. описват с горчивина положението: „Когато Господ помете големия санаториум в Батъл Крик, той не е имал предвид някога да бъде построен нов... Ако бяхте послушали съвета, големите трудности свързани със санаториума сега не биха съществували... Тези проблеми се превръщат в непоносимо бреме." (пак там, стр.26)

Под тежко бреме Е.Уайт е имала предвид естествено финансовите въпроси. Келог строеше в големи мащаби, надминаващи представите на братята и с това строежа се осъщи. Строежът на Вашингтонският булевард се извършваше в ренесансов, италиански стил. Санаториумът трябваше да поеме повече от хиляда пациенти, а това беше десет пъти повече от броя предложен от Е.Уайт като идеален. Голямото приземие беше облицовано с полиран мрамор от същия италиански майстор, който водеше работата във връзка с мраморната украса на библиотеката на конгреса. Виждаше се, че няма да се щадят средства за построяването на „най-добре оборудвания и най-съвършен санаториум в света" (The Battle Creek Sanitarium Food Idea, I.1.,15.10.1902). финансовото бреме при такива планове скоро стана непоносимо. За църквата настъпи такава криза, че Е.Уайт сериозно се страхуваше дали тя ще се справи. Тук обаче се криеше нещо много по дълбоко, отколкото финансовия проблем. Това, за което някои се опасяваха, започна да се изпълнява. В новата книга на Келог се появиха всички елементи на досега незабелязаната криза в ученията на църквата.

Вече няколко години Келог се изразяваше необичайно за Божията същност. На неотдавнашното заседание на ГК той каза: „Бог е в мен и всичко което правя, е Божия проява" (ГК Бюлетин 2,1901 г. стр.497). Това беше заслепяваща мисъл, която привидно приближаваше Божеството и скоро завладя интереса на някои добре известни теолози в църквата. За идеята на Келог живо се дискутираше; най-вече за това, че въздухът, който дишаме е средство, чрез което Бог ни изпраща Светия Дух, и то по физичен начин в нашия живот; слънчевата светлина е уж Божието видимо присъствие - „Шекина". Някои високо образовани хора приеха това ново учение и ги зарази ентузиазма на Келог. Тези идеи се проявиха много по въздействащо в новата книга на Келог, наречена „Живият храм". Тук той твърдеше, че в човешкото тяло съществува „сила, която гради, твори - това е самият Бог, Неговото божествено присъствие в храма" (Келог, „Живият храм", стр.52).

Някои единици осъзнаха, че тази идея ще изтласка от човека християнството и ще го доведе в областта на религиозната мистика, където няма място за личен Бог, нито за място наречено небе. Един от тези, които първи забелязаха опасността беше мисионерът Уилям Спайсер, който неотдавна се върна от Индия и работеше в комитета на ГК. Той разпозна в новата теология на Келог същите мисли, с които се срещаше и в индуизма. Обезпокоеният Спайсер се срещна с Келог, за да си изяснят становищата в личен разговор. Дватама мъже

седнаха на верандата на необзаведения и неуреден още двадесет и седем стаен апартамент, който Келог наричаше резиденция, а Спайсер „за негова изненада“ премина веднага към същността на дискусиата - към най-спорната точка.

- Къде е Бог? - попита го доктора.

- В небето - отговори Спайсер, там където Библията ни сочи Божия трон и където всички небесни същества са в готовност за служба.

Петдесет годишния Келог протегна ръката си пред своя тринадесет години по-млад събеседник, и с жест посочи тревата ,казвайки:

- Бог е в тревата, в дърветата, в растенията, във всичко, което ни заобикаля. Къде е небето? - попита той.

- В центъра на Вселената - отговори Спайсер. Къде с точност никой не може да отговори.

- Небето е там, където е Бог, а Бог е навсякъде - каза Келог.

След разговора си с Келог, Спайсер си отиде потресен. Той видя нещо много по-дълбоко в тази дискусия, отколкото би могъл някой да си представи - нещо, което може да разтърси цялата църква.

„В тази система на нещата нямаше място за ангели, бързащи между небето и земята... Очистването на светилището...не се извършваше в отдалеченото небе. „Сърцето на човека е „светилището, което се очиства“ (ЕГВ, Документ 5, 15; В.С.Спайсер:”Как Духът на Пророчеството среща кризата“).

У.Спайсер усети първия полъх на задаващата се буря и разбра много точно неговото значение. Лятото на 1902 г. светът беше готов да приеме тройната ангелска вест. Въпреки това последните мигове на тази възможност, времето на мир, започнаха да се отдалечават. Започна да се клатушка един от основните стълбове на вярата на адвентната вест. По начин, който сам Келог не осъзнаваше, той атакува същността на адвентното учение.

Отначало несъзнателно се противопостави срещу учението за небесното светилище. Основната точка на адвентната вест се корени в учението, че в 1844 г. в небето се случи събитие от голямо значение. Адвентистите, на основата на пророчеството от Дан.8 и 9 глави, вярват, че 2300 години са започнали с издаването указа на персийските владетели и свършва есента на 1844 г. По време на голямото разочарование, през есента на 1844 г., те отново изследваха това пророчество, за да разберат защо Исус не дойде, както предсказваха милеристките проповедници. Това изследване ги доведе до книгата на Данаил и до учението, което никой в християнския свят досега не разбираше. Основното изследване, съпроводено с искрени молитви, ги доведе до заключението, че в есента на 1844 г. Исус влезе в най-святото отделение на светилището в небето. Древната еврейска скиния беше само негова сянка. Там Христос започна своята следваща фаза от изкупителното дело за човечеството. В най-святото събрание, което

някога е заседавало, Исус започна да изследва живота на всички отделни личности, които някога са претендирали за спасение чрез Неговото име.

Когато размишлявахме за съда на хора отдавна умрели, това бе тържествено и велико откритие. Но адвентистите не се спряха до тук, те отидоха още по-далеч. Те учеха, че скоро трябва да започне изследователния съд на сега живеещите хора. От мъртвите съдът ще премине към живите. Веднага щом приключи това събитие, ще настъпи последната драма за човешкото поколение от изключителна важност. Христос ще вземе кадилницата, символизираща Неговата застъпническа, милостива служба за човечеството и ще изрече думите от Откр.22:11,12: „Който допусне беззаконие, нека го върши и занаят, нечистия да продължава да се обезчестява, а праведния да се оправдава и святия да се освещава." Съдът над човека, който привидно се извършваше при неговата смърт, Бог може да приключи за тази генерация хора още по време на техния живот. Всичко в адвентната вест сочеше към това събитие, предупреждаваше за него и подканваше хората да се приготвят. Адвентната вест от 1844 г. беше една събуждаща покана, която трябваше да отърси светът от неговата земна сигурност и да го пригответи за среща с Господа. А дори и никой да не бе готов да направи всичко и да пожертва това, което е ценно в човешките очи, все пак това бе една разтърсваща вест, която никого не остава спокоен и безразличен.

Адвентното учение за небесното светилище още от самото начало стана централна точка на съпротива и богослови му се подиграваха като на покривало, което трябваше да прикрие факта, че Исус не дойде в 1844 г. Други го нападаха, вероятно несъзнателно, по една по-фина форма. Беше безкрайно наложително и важно да съзнаем, че живота на всеки човек скоро ще бъде разгледан пред Божия съд. Нападките идваха от всички страни непрекъснато и постоянно. Е.Уайт каза, че през последните петнадесет години постоянно се е опитвала измама да замъгли нашата мисъл за правилното разбиране на Божието слово - особено по въпроса за службата на Христос в небесното светилище и за тройната ангелска вест от небето за тези последни дни. „(ЕГВ, Манускрипт, 44, 1905 г). Тя извика: „Боже, недопускай неразумни думи на човешки езици да намали вярата на нашия народ в истината, че в небето има светилище, чиято сянка беше построена на тази земя" (ЕГВ, Писма, 233, 1904 г.).

Много „неразумни думи", както писа ЕГВ, бяха изказани от адвентния проповедник Д.М.Кенрайт, който години наред се занимаваше с проблеми и съмнения докато накрая започна да учи против адвентизма. Накрая напусна църквата и съсредоточи своята съпротива срещу първоначалната си вяра. През 1889 г. той издаде книгата „Отричане от адвентизма", в която обвини адвентистите, че цялото им учение почива на идеята за светилището....Ако в тази точка

се лъжат, то тогава цялото им учение е погрешно" (D.M.Canright, Sevev day Adventism Renounced; New York: Fleming H.Revell Co, 1889; pg 117). Щом стигна чак до тук той нападна най-напред Е.Уайт, след това въпроса за съботата, Божия закон и накрая състоянието на човека след смъртта. В заключение на своята книга, състояща се от 418 страници, той написа: „Учението на църквата на адвентистите от седмия ден стои на неоснователните представи на необразования и и стареещ фермер, и на фантазирането на напълно необразованата и болна, чувствителна девойка" (там,стр.413). Неговата звезда залезе и той съзна, че всъщност не му е останало вече нищо, освен мрачните спомени, за това което можеше да бъде. През 1919 г. в сянката на последната си болест, която го измъчваше, той треперещ се реши за последен призив към своя брат: „Джеспър, остани верен на вестта. Аз я напуснах и сега съм един загубен, умиращ човек" (Документ 5,стр.351, Letter dated uli 5, 19). Кенрайт директно нападна истината за светилището и обвини адвентистите за невярно тълкувание на Дан.8:14, което те неправилно свързвали с Левит 16 глава. Тази глава подробно описва само еврейския ден на смириенето. Христос, според Канрайт след своето възнесение е влязъл в най-святото място на светилището и затова адвентното обяснение за очистиането на светилището през 1844 г. е неправилно. Това беше пряко нападение на основното учение на църквата и не е нужно особено щателно изследване на неговата книга, за да се види че той не е приемал адвентното учение.

Следващата атака срещу светилището дойде от Дж.Х.Келог през 1902 година и тя беше скрита. Той действаше незабелязано, стъпка след стъпка, обмислено, привидно напълно логично, но всяка от тези стъпки криеше нещо. Следвайки го, човек можеше да отиде толкова далече от адвентната вяра преди да разбере, че нещето не е наред. Много хора копнееха за по-дълбоко познание на Бога и затова го виждаха в слънчевите лъчи, чувстваха го във въздуха, който дишаха и вярваха, че се проявява във всяко житейско дело. Когато човек размишляваше върху всичко това възникваха въпроси, на които бе трудно да се отговори в рамките на традиционната повърхностна вяра на адвентистите - въпроси, които Спайсер ясно забеляза, чак на верандата на апартамента на Келог. Ако Бог е навсякъде и небето е там, където е Бог, то естествено тогава небето трябва да бъде навсякъде. Ако това е така, къде тогава е светилището? Келог, обаче имаше готов отговор за това: той се съдържа в заглавието на книгата „Живият храм". Божието светилище е човешкото тяло. Тази привидно логична стъпка неизбежно водеше до преосмисляне на събитията от 1844 г. Те не се съгласуваха с новото учение. Годината 1844 можеше да бъде обяснена, най-малкото, като исторически факт, като спирка на църквата на адвентистите по пътя за усъвършенстване.

Тази скрита заблуда в първия момент не разбра дори самия доктор, но въпреки това някои от ръководителите на църквата я

забелязаха. Въпросът, който отекваше в Батъл Крийк беше: Трябваше ли въобще книгата на Келог да бъде издадена? Това не беше лесен проблем. Щом измина 1902 г., скъпия строеж на санаториума заплашваше с голяма финансова криза. Имаше нужда от средства, която нужда водеше до издаването и продажбата на неговата книга. И при това в Батъл Крийк имаше много съвестни и добри хора, които не виждаха нищо лошо в книгата на доктора и приемаха неговата теология с християнско разбиране. Когато през есента се събра комитетът на ГК в бурна атмосфера се разгледа въпроса дали да се издаде заповед за печат на директора на издателство Ревю.

Записките от заседанието на комитетът описват вземането на решение като много сложно. Накрая бе взето решение комитетът да прочете ръкописа и след това или да го препоръча за печат или да го отхвърли. Повечето от членовете на този комитет не виждаха „никакви причина защо ръкописа да не бъде препоръчан за печат" (Документ 5,15 С. Спайсер: „Как Духът на пророчеството срещна кризата", стр.29). Между тях се намираше и А.Т.Джоунс, който след 1888 год. пътуваше и проповядваше с Е.Г.Вайт. Само два от петте члена на комитетът гласуваха против книгата.

И точно тогава се случи едно от необикновените събития, които променят посоката на историята и поправят отношенията между отделните личности и институциите. Есенното заседание на ГК прие съвета на малцинството; книгата няма да се печата а църквата с доверие ще се облегне на Господа, че той ще промисли нужните средства за санаториума. След това заседание решението трябваше да се приведе в изпълнение. Но през 1902 г. Келог достигна границата, от където нямаше връщане. Вече години наред той отхвърляше вестта на Е.Г.Уайт, която осуетяваше неговите планове, и то обикновено с оправданието, че пишела въз основа на невярната информация на неговите неприятели и затова нейните свидетелства не са истинни. Сега обаче се стигна до пряк конфликт с поканата на църковната организация. Доктора трябваше да вземе решение и той моментално го взе: Не би ли приело издателството неговата поръчка като частно лице? В издателството на църквата на булевард „Вашингтон" дойде поръчка за печат: Моля да се отпечата 5 000 екземпляра от книгата „Живият храм" за сметка на Дж.Х.Келог.

Поръчката бе приета. Буквите необходими за печат бяха вече набрани. До голямата печатарска машина стоеше нарязана хартия. Всичко беше готово за печат.

В тихата калифорнийска долина Елена Уайт легна да спи с неприятно предчувствие, което добре разбираше. „В нощно видение видях ангел стоящ с огнен меч над Батъл Крийк" (Свидетелства, том 8, стр.80).

Времето на издателство Ревю беше преброено.

Глава трета

Като огнен меч

Четиридесет и четири годишния председател на ГК Артър Даниелс на 30 ноември 1902 година работеше до късно през нощта. По време на своята обедна почивка той говори с своя административен съработник и след това с И.Х.Евънсън - главен директор на Издателство Ревю. Беше топла вечер, една от тези вечери, които се срещат в Мичигън след преминаването на зима без сняг. Във вечерната тишина двамата мъже можеха да си починат и необезпокоявани да разговарят. Ревю беше най-голямото и най-модерно издателство в Мичиган и много добре се развиваше. Миналата година бе белязана с печалба и идващата година бе също така обещаваща.

Две сгради по-нататък се чу звънецът, който предупреждаваше за началото на молитвеното събрание. Даниелс бегло погледна часовника. Показваше седем и половина. Това беше всъщност последното действие, което извърши спокойно в онази нощ. Няколко мига по-късно угасна уличното осветление и другата страна на улицата бе озарена от огнено сияние. Сградата на издателството беше обхваната от пламъци.

Докато Даниелс и Евънсън дотичаха, печатницата беше вече в разгара на пожара и надалече излъчваше топлина. Ужасната картина се нарушаваше от грохота на падащи прозорци, които не можеха да понесат топлината. Отвън се чуваше трясъка на машините, които падаха от втория етаж. В разстояние на един час изчезна цялото издателство и останаха само руините на овъглените тухли, както и остатъци от машините, лежащи между разтопените плочи с набора на книгата „Живият храм“.

Свърши се. През тази потресаваща година в дима изчезнаха два от най-големите институти на църквата на АСД. Ръководителят на пожарното отделение в Батъл Крийк описа това много сполучливо: „При тези пожари на адвентните сгради имаше нещо много особено. Когато ги гасяхме с вода, като че ли им сипвахме бензин“ (Цитат от писмо на Б.П.Фарчайлд до А.Л.Уайт, Док.4, 1965 г.). През последвалите седмици, като че ли тегнеше мрачния облак на ужаса, който припомняше за случилото се. По време на пожара се възпламени и склада за въглища и чак до края на февруари със своя дим припомняше без думи предупрежденията на Е.Г.Уайт: „Ако не настъпи промяна издателството ще претърпи катастрофа и светът ще разбере за нейната причина“ („Свидетелства“, том 8, стр.79). Когато това се изпълни седмици наред издиганият се дим пишеше това предупреждение на Мичиганското небе. „Дълги години чувствах тежка отговорност за нашите институти“, писа Е. Уайт след получаването на тъжната телеграма. „Понякога си мисля, че не би трябвало да

посещавам вече събранията на нашия народ, защото моите свидетелства, както се вижда, оставят едва забележимо впечатление в мисълта на ръководещите братя след свършване на събранията." Много мрачно добави тя, че такива събрания напускаше "като кола препълнена със снопи" (ST, V, 6/56). Огнената вест дойде в Батъл Крийк само поради една причина: Трябваше ли Божият народ, дори за цената на отказване от собствените планове и интереси, да послуша съветите на Божия вестител?

Това беше въпрос, на който Дж.Х.Келог скоро категорично отговори. Е.Уайт повторно го предупреждаваше, че неговите нови теологични възгледи ще доведат на опасна почва, както него, така и неговите съмишленици.

Църковната организация отказа да отпечата неговия ръкопис. Той обаче продължи да върви по своя собствен път и сега издателството лежеше разрушено под грамада овъглени останки и рисуаше по зимното небе. Както и да го гледаме, това беше една вест за Келог, който и преди и след това демонстрира силата на собствения избор, като отхвърли истината и сега се отдалечаваше от нея. Едно от неговите последни действия след пожара на издателството беше, че взе своя ръкопис и го занесе за печат в светско издателство.

Сега Келог се насочи към пряка намеса в ръководството на църквата и скоро стана явно, че се стреми към нещо повече, отколкото да издаде една книга - към власт, за ръководство на цялата църква.

Църквата на адвентистите беше организирана като демократична система. Чрез болшинство на гласовете в църквата беше избран комитет. Църквите изпращаха своите делегати на конференция на съединението, които също избираха представители на съединението. Съединението от своя страна изпращаше тези делегати на изборното събрание на съюзния комитет. При заседанията на ГК нещата протичаха по същият ред и при избора на световните ръководители.

Тази система се уподобява на демократичните управления в света, но споделя заедно с тях и този факт: не е имунизирана от манипулации на политически надарени личности, които съумяват добре да се организират. Така например добре организирана група може да изпрати свои делегати на конференцията на съединението, а те не винаги да предават мнението на църквата като цяло. В действителност така могат да защитават свои специфични възгледи и теологични идеи тъй ловко, че да променят и посоката на големите съединения. Съществуват признаци, че в 1903 г. Келог е замислял да действа точно по горе споменатия начин. В Батъл Крийк започнаха да се задълбочават големи спорове. Отделни групи от санаториума по това време се опитваха да завладеят църквата в града, разцеплението се задълбочаваше и стари приятелства се разпадаха. Църквата в Дайъм започна да показва класически признаци на църква в затруднение.

През това време се появиха също и признаци сигнализиращи,

че Келог се опитва да премахне председателството на ГК. През годините 1901-1903 не беше избран никакъв председател; на негово място работеше комитет от 24 мъже, които си избраха „председател“. При идеални условия този начин на организация можеше да бъде ефикасен. Но в действителност беше лесно уязвим от тези, които имаха определени политически дарби и известна степен честолюбие. Ръководителят на делото не беше избран и определян от ГК, която работеше по време на изборният период, но той бе избран от 24 мъже. Ако някой успее да спечели на своя страна поне 13 мъже, в такъв случай той може да сложи на председателското място когото си пожелае.

Келог не желаше да пропусна този шанс и 1901-1903 г. потвърди тази тактика. Той предприе могъща кампания да освободи А.Г.Даниелс от председателското място в ГК и когато тези планове не успяха, Келог започна да събира коалиция от влиятелни и талантливи мъже, които щяха да подкрепят неговите идеи. Така той си мислеше, че ще може да разпространи своите възгледи в църквата в най-голяма степен. Това бяха „забележителни“ мъже, както по-късно Даниелс ги описа - проповедници, лекари, учители, които със своето становище „открито се присъединиха към теологията на Келог“ (Даниелс, "Трайността на дара на пророчеството - Калифорния, изд.Пасифик, 1936г.).

През лятото Даниелс и Е.Уайт бяха потресени от откритието, че тази влиятелна група мъже е насочила вниманието си към това, да спечели единствената резерва, която църквата не трябва да загуби - младежта.

За хора, които когато и да било в миналото, са замисляли да осъществят обширни промени в структурата на църквата, младежите винаги са били примамлива стръв. Зашото в случай, че не успеят да проведат тези промени при първи опит, остава винаги надеждата, че постепенно ще спечелят младежта на своя страна, като злоупотреби с нейното възхищение от новите, нетрадиционни идеи и това да използват за основаване на "следващото, по-достъпно поколение." Тази тактика използваша водачите в Източна Европа, когато силите, осъществяващи политически промени изневериха и не промениха системата на управление. Тогава те съсредоточиха вниманието върху младежта. Но времето ще покаже, доколко беше успешен този метод (а днес ние сме свидетели на това - бел.пр.)

Е.Уайт много добре съзнаваше каква сила могат да бъдат младите хора в църквата. Тя с удоволствие говореше за голямата „армия“ от младежи, които ще понесат евангелието в целия свят. Когато стана явно, че Келог е насочил вниманието си върху младежта в църквата, тя разбра основно дълбочината на този проблем. Скоро след издаването на неговата книга стана явна първата стъпка от неговия план. Веднага книгата „Живият храм“ беше възхвалявана, дълбоко препоръчвана и изпращана в отделните църкви точно по време на

лагерните събрания и бе положено енергично усилие младежта да се включи в нейната разпродажбата" (Даниелс, цитат). Брат Даниелс внимателно наблюдаваше това развитие на нещата. „Видях как в стотици младежи бе посявано това семе, и то в хора, намиращи се в нашите най-добри институти", писа той, което според неговото виждане, „ще има трагични последици за стотици наши братя."(пак там).

Келог злоупотребяваше с младежите и по политически начин. През ноември 1903 г. Е.Уайт писа до брат С.Н.Хаскел и го предупреди, че студентите са включени в писмена кампания, за да упражнят влиянието в полза на санаториума: „В санаториума в Батъл Крик ръководителите изискват от студентите и персонала да пишат в домовете си за изключителното дело там." Но нещата, които ѝ бяха показани бяха много далеч от прекрасното, за което писаха" (Писмо на ЕГВ до С.Хаскел, 28.11.1903 год). Тя непрестанно се безпокоеше за младите студенти в санаториума. Там те бяха изложени на влиянието на новата теология, преподаваща се от професорите, които бяха на почит сред тях. Опасността стигна такива размери, че Уайт открито призова родителите, да не изпращат своите деца в Батъл Крик. През 1901 г. по неин съвет беше затворено училището в Батъл Крик и бе преместено в новата част на Бериен Спрингс. В Батъл Крик бяха оставени само класовете свързани с медицината в санаториума. Но основното разрешение за училище, обаче не беше премахнато и така теоретично остана възможността за откриване на ново такова , ако някой би поискал. Когато избухна откритата съпротива, Келог заложи всичко на този начин, като на средство за отвеждане на младежта от църквата. Той предприе да се печатат атракционни листовки, които съобщаваха за новооткритото училище в Батъл Крик (с лекарски профил). Чрез тях наборниците се упътиха към целта. Бяха предложени грандиозни планове за новият институт и на младежите бяха представени „големите предимства на образование, получено в това новооткрито училище" (Даниелс, цитат). Това беше покана, която накарва Е.Уайт да бие тревога.

„Как можем да бъдем спокойни, когато в Батъл Крик е призоваван цвета на нашата младеж, въпреки че Бог ни е изпращал предупреждение след предупреждение, да не ходят там?" , извика тя. „Някои учители не разбират основите на нашата вяра...Дано Бог недопусне, да бъде изговорена и една дума на насърчение, която да доведе нашите младежи в място, където ще бъдат заразени с лъжа и фалш по въпросите за свидетелството, делото и характера на Божиите служители"(СТ, В, 2/21-2).

Според сестра Уайт се изградиха две основни неща: вярата в духа на пророчеството и подкрепата на служителите на организираното дело. Да се изпратят младежите в Батъл Крик би означавало да бъдат изложени на измамните влияния и по двата въпроса.

Нарастваше вероятността за завладяване на младежта и в други области. В ранната църковна история на адвентистите, отпадането от основните точки на вярата беше съпроводено с ексцентричност и своеволия в поведението на хората. Сега, както се вижда, възникна същия проблем. „Появиха се неизказани мнения за свободната любов“, си спомня по-късно брат Л.Х.Христиан, „и някои живееха неморално - точно тези, които подкрепяха учението за безличен Бог, излъчваш се с природата. Между другото, проповядваше се също за „осветена плът“. Няма да се спирам подробно на тази срамна глава, но тези които видят действителността, ще разберат и съдържанието на тези думи: „Божие то слово не потвърждава пантеистичните възгледи... Тяхната последица са тъмнина и такива се движат в областта на чувствеността. Те издигат естественото сърце и отварят път за грешните наклонности“ („Плодовете на дарбите на Духа“, Христианс, 291-292 - Вашингтон Д.С., 1947 г.).

Изглеждаше, че тези които приеха идеите на Келог, приеха също и агресивния начин на разпространение, който скоро прерасна в заплахи щом срещнеше опозиция. Една вечер брат Даниелс се връщаше в къщи от есенното заседание на комитета на ГК. Беше октомври 1903 г. и книгата на Келог (която беше отпечатана въпреки съвета на църквата) стана спорна точка в църквата, която се разглеждаше енергично и с много чувства. В мъждукащата светлина на уличните лампи брат Даниелс се спря за кратък разговор със служител, който беше приел възгледите на Келог и „вършеше всичко, което беше в силата му“, за да разпространи неговата книга. Тези двама мъже говореха известно време и без съмнение всеки един се опитваше да убеди другия, когато изведнъж тонът на служителя стана рязък: „Правиш голяма грешка в живота си“, каза той. След всичкото вълнение, което предизвика в тези дни, ще бъдеш смазан в прахта и някой друг ще поеме църквата по-нататък.“

„Не вярвам на твоето предсказание“, отговори брат Даниелс и изведнъж главата му се просветли от мисълта, че в езика на този мъж има нещо по-сериозно, отколкото собствената кариера. „Във всеки случай предпочитам да бъда стъпкан в праха, вършейки това, за което съм вътрешно убеден, отколкото да вървя дори с царете и при това моята съвест да ме изобличава, казвайки ми, че това е погрешно.“ След това се отправи към вратата, за да си почине през нощта, доколкото това биха му позволили грижите, предизвикани от странното поведение на неговите приятели, които бяха обхванати от новата теология“ (Даниелс, цитат, стр.336-337).

Най-голямата опасност за църквата по това време беше фактът, че хората престанаха да разсъждават за нея. Като анализираме адвентната вест, ще разберем, че тя винаги е включвала поканата за правилно поведение и живот: Убойте се от Бога и въздайте Нему слава. Помни, за да пазиш святия съботен ден. Благословени са тези, които

се ръководят от неговите заповеди. На този, който победи...

Няма нищо удобно в адвентната вест за този, който приема християнството половинчато. „Тези, които живеят на земята, когато Христовото ходатайство в светилището горе се прекрати, ще трябва да устоят пред очите на светия Бог без посредник. Техните дрехи трябва да бъдат без петно, характерите им очистени от грях чрез кръвта на погръскването. Чрез Божията благодат и собствените си ревностни старания те трябва да бъдат победители в борбата със злото. Докато се извършва делото на изследователния съд в небето, докато греховете на покаяни вярващи се отстраняват от светилището, между Божия народ на земята трябва да се извърши едно особено дело на очистване, на отхвърляне греха.“ („Великата борба“, стр.259н/348с)

Адвентната вест водеше хората по-далече, отколкото се намираха когато и да било преди това; до самото сърце на небето, в мястото, в което блясъка на славата го отбелязва като умилостивище, и там може да видим отново обявената вечна норма - Божият закон. Там протича заключителната фаза на спасителния план; от онова място не излиза само благодат, но и нова покана за практичен живот на хората, а наред с това и сила породена от вяра, сила за победоносен живот. „Чрез Божията благодат и собствените си ревностни старания те трябва да бъдат победители в борбата със злото.“(пак там).

Това беше придобивката, която адвентната вест донесе на света; заключителната вест към света приключи делото на реформацията. През всички векове хората вярваха, че спасението се дава чрез вяра в Христа. Адвентистите напълно приеха тази вест и чрез Словото стигнаха до нови, по-дълбоки разбирания, които извираха от самата същност на вярата: че чрез вяра в Христос целият живот на човека може да бъде приведен в съгласие с Божия закон, който свързва в едно цялата Вселена.

Всичко това беше дадено настоятелно, защото времето за изпълнение беше много ограничено. Ние се приготвяме за среща с Този, когото ще съпровождат ангелските войнства, който скоро ще се яви на небесните облаци, за да благослови накрая верните и праведните с допира на безсмъртието. Той няма да дойде, за да ни очисти от грях, за да ни освободи от дефектите на нашия характер, или за да излекува недъзите на нашето непостоянство и служба. Всичко това вече не може да бъде извършено, това дело трябва да бъде приключено по-рано. Когато Господ дойде „святият ще бъде и за напред свят“ Откр.22:11,12 (Свидетелства, том 2, стр.355) Елена Уайт е написала подобно виждане в писмото до своя син през 1868 г., по случай неговия рожден ден. В него се съчетаваше майчината любов с поканата на старата адвентна вест, която не лъже: „Да не бъдеш измамен. Бог няма да се остави да бъде подигран. Нищо, освен святостта не ще те направи годен за небето. С небесен характер трябва да се сдобием още тук на земята, в противен случай никога няма да го получим.“(Свидетелства, том 1, стр.245)

Това е идеала на адвентната вест, за който реформацията не смееше дори да сънува и тази надежда озари света чрез живата вест на вярата. Лютер, Калвин, Кнокс, всички те живеяха след събуждането от дългата нощ на средновековието и всеки от тях пропъждаше сенките на тъмнината по особен начин както Бог му даваше сила. Сега обаче денят, който започна така обещаващо в 16-то столетие, е почти залязъл. Човешката история се накланя към своя край, а адвентистите от седмия ден имат вестта, която светът досега още не е чул. Това поколение може да преживее изследователния съд и да види Христос още в този живот.

Вниманието на адвентистите се съсредоточи в цели, които не трябваше да бъдат отлагани до неопределено бъдеще време. Поканата се отнасяше за настоящето. Те изследваха Писанието, за да видят примери на това, какво Бог очаква от народа, който може да бъде преселен в небето, без да види смърт. „Чрез преселението на Енох Бог възнамеряваше да даде един важен урок“, писа Е.Уайт. „Хората разбраха, че е възможно да се пази Божия закон; дори да живеят всред развала и грях, те могат с Божията благодат да се противопоставят на изкушенията и да станат чисти и свети... Благочестивият характер на този пророк представя онова състояние на святост, което трябва да бъде постигнато от онези, които ще бъдат „изкупени от земята“ - Откр.14:3, при второто идване на Христа“(ПП, стр.38, старата; 6-та глава). Това състояние на святост беше част от мисията на църквата.

Енох живя на земята преди тя да бъде погубена с потоп. Неговият живот беше свидетелство на благодатта, посочващо на Божията спасяваща сила. Сега, когато приближава още по-голямо унищожение, светът се нуждае ясно да види Божия характер. „Както Енох, и те ще предупреждават света за второто идване на Христа и за съдбите, които ще паднат над престъпността и чрез святия си разговор и пример ще осъдят греховете на безбожните.“ (пак там)

1902 г. отново припомни на адвентистите, че „всички написани книги не могат да се сравнят с примера на един свят живот. Хората ще повярват не на това, което проповядват проповедниците, но на това, което живее църквата.“ (Свидетелства, том 7, стр.11.)

Най-после адвентистите изказаха едно от най-смелите твърдения в християнския свят. Показаха, че са получили нов поглед за центъра на небето и там видяха мярката, с която Господ Исус Христос ще осъди целия свят. Откриха отново закона и трябваше да направят нещо с него: или да живеят според него чрез Божията сила или да измерят най-изобретателни оправдания, за да могат да грешат.

Тук съществуваше действителна опасност, да си изберат втората алтернатива. Мярката, открита в светилицето беше много възискателна. Е. Уайт, обаче предупреждаваше против втората възможност с думи, които не могат да бъдат неразбрани: „Нека никога да не казва: Аз не мога да поправа дефектите на характера си. Ако

стигнете до това заключение, сигурно е, че не ще постигнете вечния живот." („Вест към младите", стр.67). Също по време на забележителната 1888 г. написа следното: „Чрез различни дефекти в характера, Сатана се стреми да завладее ума на хората и знае че ще успее, ако тези дефекти се подхранват. Затова той постоянно се опитва да измамва Христовите последователи с гибелната лъжа - да доведе човека до убеждението, че не може да победи." („Великата борба", стр.301н/402с)

Това изненадващо предупреждение предпазваше адвентистите от опасността да решат да се оправдават по отношение на закона, но да го пазят. Както винаги и тази вест завършваше с надежда: „Нека никой не казва, че неговите грешки са непоправими. Бог ще даде вяра и благодат, за да бъдат те победени." („Великата борба", стр.301/402) И след това ги насърчи с думите: „ Когато човек се покорява от сърце на Бога и прави усилия в това отношение, Исус приема това разположение и усилие като най-добрата служба, която човек може да поднесе и Той допълва недостига с божествената Си заслуга. Но Той няма да приеме онези, които претендират, че вярват в Него и заедно с това проявяват непослушание спрямо заповедите на Неговия Отец" („Избрани вести", том 1, стр.259).

Това беше особената вест на хора, които сами се наричат адвентисти от седмия ден, които разбраха толкова много за събитията, които много скоро трябва да се развият в света. Християните вече цели столетия носеха вестта на вярата, но адвентистите я задълбочиха и доведоха до най-крайните граници на значението ѝ. Те извлякоха от вярата максимума, който тя можеше да даде - това е вестта на пророк Илия, която започна на земята и ще бъде довършена в небето. Тя не призовава само отделните хора за лично свидетелстване и победа, но поставя на карта самото предназначение на църквата.

По какъв начин заключенията на Келог заплашваха тази вест? „Неговото учение, доведено до най-логични заключения, напада цялото християнско учение. То учи, че събитията, които стоят пред нас не са от такова голямо значение, за да им обръщаме някакво особено внимание", предупреждаваше Е.Уайт (ST, В, 7/37). Светът и църквата си проправят път през все по-гъстата тъмнина на нощта към събитията, наречени последният изпит. Той ще дойде, веднага след като Бог изследва живота на всеки отделен човек и то така основно и в дълбочина, като че ли освен него няма друго същество на земята" (Великата борба", стр.302/403). Когато дойде този миг, съдбата на всички хора ще бъде решена, или за живот, или за смърт. И това предупреждение не можем достатъчно да оценим.

Точно по времето на тази вест адвентистите започнаха да бъдат омайвани чрез приятната теория за Божията същност. Изключителните истини за светилището започнаха да се изгубват от погледа и умиловичливостта с Божията слава не изглеждаха нещо

повече от блясъка на пролетното слънце. Елена Уайт отчаяно искаше да предупреди църквата; тя беше потресена от завладяващата сила на измамата и търсеше някакъв начин, чрез който най-добре да предаде опасността, че човек може много лесно да замени истината за заблуда. За тази цел тя използва картината на оптичната измама на две разположени една до друга релси, които в далечината привидно се сливат в една. „Релсата на истината стои точно до релсата на заблудата и двете, в мисълта на човек, неповлиян от Свети Дух, изглеждат напълно еднакви.“ (ЕГВ, писма)

Когато тя видя най-добрите мъже в църквата да се намират в клопката на измамата и как след това водят и други в нея със сила, която преди това бе определена за разпространение на адвентната вест, извика със страх: „Като виждам успешните планове на измамника, чувствам душата си така притеснена, че трудно мога да изразя мъката на сърцето си. Трябва ли отново Божията църква да бъде излъгана чрез измамите на изкустителя, след като Христовите предупреждения са така ясни и убедителни?“ (ST, В, 2/23)

Заедно с така любимата ѝ църква Е.Уайт пристъпваше към голямата криза, която беше така всеобхващаща, че се питаше дали въобще ще може да се преживее без повреда. Историята прелисти още една година - 1905. Четири ценни години на мир и изобилие отлетяха, а църквата, която трябваше да съобщи ценната вест на света, се бори срещу нападките на основните точки във вярата. Най-големият институт започна безвъзвратно да се отделя (това трябваше да се случи само няколко месеца по-късно през 1906 г.). Открито и незабелязано беше нападнат Духа на пророчеството от влиятелни мъже - хора, които получаваша за това подкрепа от доходите на санаториума в Батъл Крик.

Дори и тамошният молитвен дом, построен от средствата на верни членове на църквата и от други дарители в града, стана прицелна точка на борбата за власт. А измамата се предлагаше като нова светлина под такава фина маска, че обърка студентите и останалите работници. Църквата сега плуваше като кораб през мъгливия предателски океан, който беше пълен с айсберги. В Порт Артур японския адмирал сформира своята флота в бойно положение и разби руската Балтийска флота. Русия напусна южно Манджуско и като противник Япония окупира Корея. Равновесието на силите в Азия се сменя, за да не се върне никога отново в изходно положение. Светът се намира в движение, което няма да спре, докато половината свят не затвори врати за вестта на евангелието.

Поканата за църквата точно започва.

Дойде времето за втората атака на Сатана.

Настана времето за Албион фокс Белинджър.

Глава четвърта

„Ти си този мъж...“

На 16 март 1905 г. брат Даниелс, председател на ГК, писа до брат Уилям в Калифорния за един обезпокояващ проблем. Проповедник, който неотдавна бе изпратен в Англия като евангелист и мисионски ръководител, започна да внася чуждо учение, засягащо светилището - учение, което преди осемнадесет години изведе Д.М.Кенрайт от църквата. Мисионерът е започнал открито да разпространява това учение. Църквите в Ирск, Уелс и северна Англия, където този мъж е работил, са обхванати от паника. В Бирмингам и на други места проповедниците „имаха не малки проблеми с ръководещите братя по въпроса за истината за светилището“ (Писмо на А.Г.Даниелс до У.Уайт от 16.03.1905 год.). Брат Е. В.Фарънсворт след като разбра за размерите на разпространение на това учение с голяма мъка написа на брат Даниелс молба за помощ. Той писа: „Брат Белинджър е стигнал до състояние на мисълта, според което, по мое мнение, е напълно негоден да проповядва евангелието. Той изследвал въпроса за светилището дълго време и дошъл до заключението, че Христос след възнесението на небето е преминал в светая светих на светилището и от тогава служи там. Той цитира стихове като Евр.6:19 и ги сравнява с двадесет и пет или тридесет подобни такива от Стария Завет. Опитва се да докаже, че понятието „зад завесата“ винаги се отнася за пресвятото място...“

Напълно съзнава, че неговото твърдение не може да се съгласува със свидетелството и допуска, че самият той не може да го обясни, защото в своето разбиране има големи противоречия“ (пак там).

Така брат Фарънсворт натовари председателя на ГК с този проблем. Мъжът, кръстен през една свирепа зима във Вашингтон в изсеченият отвор на замръзналата река, не е и помислял, че ще се разклати по въпрос така основен, какъвто е въпроса за светилището. Брат Даниелс прие това известие и си зададе въпроса дали църквата ще може да се справи с този проблем. Той писа на брат Уайт: „С радост бих пренесъл този проблем от Великобритания...но за сега не мога да кажа какво ще правим с него тук...Необяснимо е човек, който е носил вестта през целия си живот, изведнъж да се намери в тъмнина по такъв важен въпрос. Светилището е централна точка на адвентното движение; ако я отстраним всичко ще се събори. Би ли ми дал, братко, някакъв съвет?“ (пак там)

Брат Уайт познаваше Албион Белинджър, а също и Е.Уайт го познаваше. Това беше красив мъж с впечатлителен мустак, с така привлекателен вид и прояви, че беше в състояние да подведе на своя страна много хора. Това не беше неговото първо отклонение от

основните точки на вярата. Преди няколко години работеше като редактор на адвентно списание за религиозната свобода и тук имаше възможност да развива идеята, че църквата би имала по-голям успех, ако по-малко подчертава своите характерни точки в учението, като например съботата („Адвентен страж” - виж Ж.Д. на Е.Уайт глава 47 в края). Точно по това време Е.Уайт получи видение в Саламанка, Ню Йорк. По-късно тя го предаде при много въздействащи обстоятелства. Многократно се опитваше да си го припомни, но не можеше докато един ден, точно този, когато Белинджър изказа своето предложение в комитета, тя можа да го възпроизведе. Тогава Белинджър прие божествената вест със сълзи на очи и призна своята заблуда. Сега проблема отново възкръсна и братята се събраха да решат какво становище да заемат спрямо него.

Елена Уайт се колебаеше. По средата на май 1905 г. взе участие в заседанието на ГК в Талома Парк. Когато слизаше по стълбите на училищното общежитие, където бяха приети гостите, тя срещна Белинджър и имаше вест за него. „Ти си този мъж, който Господ ми показва в Саламанка”, каза му тя и продължи с думи, които можем само да възпроизведем от нейния дневник. „Брат Белинджър, ти отново внасяш теории, които не може да се подложат от Божието Слово... В името на Господа ти заявявам, че се опитваш да прокарваш между Божия народ най-опасни заблуди и с това си подготвяш пътя към гибелта... Твоите много умело и от много конци изтъкани теории, се нуждаят от толкова обяснения, но те не са истина и не би трябвало да ги представяш на Божия народ. Бог отхвърля начина, чрез който си служиш с Писанието, като строиш големи пирамиди от стихове, за да подкрепиш сградата на своето неверно учение.

Нека всички да се придържаме за святата истина на светилището” (ЕГВ, ръкописи, 59, 1905 год.).

Белинджър отговори, че иска да се срещна с комитета от 24-те църковни ръководители и пред тях да представи документа наречен „Деветте тези”. Той твърдеше, че адвентните точки на вяра по въпроса за светилището са „неверни по отношение на всеки основен въпрос” и особено се насочи срещу Христовата свещеническа служба в първото отделение на небесното светилище след Неговото възнесение” (Белинджър, „Деветте тези”, стр.1/4). „Правилно разбрано”, продължи Белинджър, „пророчеството от 2300 години ни подведе и вестта от 1844 година изгуби своето значение. Изследователният съд се превърна в теологична добавка, която сега трябваше да бъде отстранена. А.Даниел каза много точно, че никой не виждаше по-ясно нещата от Е.Уайт, която съобщи: „Всичко се събори; трябва да споделя открито и ясно на всички участници на тази конференция, че брат Белинджър позволи на своя разум да приеме особена заблуда, на която и повярва. Когато човек приеме това учение ще подкопае основите на нашата вяра.” Тя посочи 7 глава от Матей: „Пазете се от лъжливите пророци, които дохождат

при вас в овчи дрехи, а отвътре са вълци грабители" Мат.7:15 (ЕГВ, Ръкописи, 62, 1905 год.).

Тя продължи:"Всички, които разпространяват теории, които подкопават основите на нашата вяра във светилището, или по отношение същността на Бога и Христос, действат като слепи хора. Те внасят само несигурност и объркват Божия народ като го оставят без котва... Нашият Учител каза на брат Белинджър: Чрез своето представяне на Писанието внасяш само объркване и неразбиране сред Божия народ. Мислиш си, че ти е била поверена нова светлина, но тя ще се превърне в тъмнина за всички, които я приемат. Откажи се от това начинание, защото Бог не ти е дал никаква нова вест за своя народ" (пак там).

Опасността беше много по-голяма, отколкото само да внесе неяснота в мисълта на хората по отношение на адвентната вест. Албион Белинджър беше изключително красноречив мъж, с красива и привлекателна външност, който от време на време се занимаваше с поезия. Със своето възторжено ораторство обезоръжаваше хората и да не му повярва човек беше все едно, да не вярва на собствените си очи и уши. Затова много хора приключиха проблема с думите: „Как може да се лъже, брат Белинджър?"

Съществуваше явен риск да се губи време в доводи с мъж, за когото Божият вестител е казал, че вярва „особена заблуда". Този риск обаче беше оправдан в това време на влияние, което той упражняваше на църквата през 1905 г. Белинджър писа в едно писмо до Е.Уайт, че трябва да избира между това да вярва в Библията или да вярва в нейната вест и в заключение написа: „Когато застана лично пред Божия трон и Учителят ме попита защо съм учил, че „зад завесата" означава първото отделение на светилището, какво ще му отговоря?" Ще отговоря: „Защото сестра Уайт твърдеше, че е избрана да тълкува Писанието вместо мен и тя ми каза, че това е вярното тълкуване и ако не го приема и проповядвам ще бъда осъден от Теб."

„Сестра Уайт, този отговор би се харесал на Господа. Би трябвало да се подчиня на твоето свидетелство. Тогава ще ми предадеш отново думи на насърчение. След това моите братя, с които обичах да се съветвам ще ме погледнат като прокажен. Ще се появя в събранието и ще плачем и ще се молим и хвалим Бога както по-рано" (Белинджър, „Отхвърлен заради Христовия кръст", стр.112).

Белинджър умееше силно да си служи с речта и да действа на чувствата. Той добре знаеше, че хората инстинктивно ще подкрепят онеправдания, дори и против религиозната истина. Този начин на действие беше изненадващ, защото същата тактика употреби Дж.Х.Келог, който и след отделянето на санаториума в Батъл Крийк можеше спокойно и въздействащо да говори за „сълзите и съжалението за неправдата, която допуснаха спрямо него брат Даниелс и У.Уайт. Кенрайт по същия начин си бе направил ореол на мъченик, когато

напусна църквата и Белинджър употреби същата тактика, която се видя в истинска светлина в неговата книга - „Отхвърлен заради Христовия кръст“. Интересно е, че хората, които напускат църквата по тези причини, по правило действат по един и същ образец: обещава твържествено, че никога няма да вредят на църквата, но едва що излезли от нея, съсредоточават своите атаки срещу нея. Нито Белинджър се отличава в своето поведение от тях и неговото привидно приятно писмо откри на Е.Уайт истинската същност. Наред с това той издаваше със своя брат в редакцията си, намираща се в близост до лекарското мисионско училище, списанието „Покана за събиране“ и в него използва друг, остър тон.

Всичко това предстоеше да открие бъдещето. През 1905 г. членовете на църквата не знаеха колко далече ще отиде Белинджър. Вероятно и той самият не е знаел. Но имаше по-голяма опасност отколкото неговата личност и дарбата на красноречието, които биха подвели редица искрени хора с него. Първо все повече и повече той действаше като зилот, като мъж убеден, че има „нова светлина“ и се грижеше на първо място за възможно най-обхватното разпространение на своите идеи, като за тази цел използваше средствата на организираната църква. Второ, той натрупа множество библейски стихове и с тях подкрепяше своето становище. Ако някой не ги изследваше, тогава множеството стихове изглеждаше достатъчно убедително. „Брат Белинджър е омаял хората с обширната комбинация стихове“, писа Е.Уайт в края на 1905 година в своя дневник. „Стиховете са верни, но той ги поставя там, където не им е мястото“ (ЕГВ, Ръкописи, 145, 1905 г.). По-нататък продължава: „Трябваше да се срещнем с хора, които предлагаха такова тълкуване, което да защити неверните теории; с хора, които объркват мисълта на мнозина със своите ораторски способности и голяма комбинация от библейски стихове. Тези обаче се прилагат неправилно, за да подкрепят собствените си идеи.

В историята на света е прекалено късно за това, да се появи нещо ново“ (пак там).

Дори това да беше единствената опасност, църквата би трябвало много да размишлява върху това. Но тук се касаеше за нещо повече. Беше надвиснала много по-голяма опасност, която трудно можеше да си представи някой, освен погледа на този, комуто бе открит невидимия свят. Е. Уайт отдръпна завесата, за да може църквата да види изненадващата гледка зад кулисите: „През 1905 год. за разпространяването на идеи, водеше към отпадане, не участваха само хора, носеха ги и паднали ангели.“

За да разбере човек какво Е.Уайт е искала да сподели на църквата, трябваше да разбере буквалното съществуване на света, в който тя често идваше в съприкосновение, който се намираще зад границите на видимия свят. За нея небесните същества не бяха само

една абстракция, но често виждана реалност, каква усилена борба се водеше за живота на човешките души. Те живееха, пееха и понякога плачеха; с най-дълбок интерес следяха как адвентната църква преживява тройната ангелска вест на практика. Сновяха между небето и земята и при небесните порти показваха златна карта, когато трябваше да влязат в света на светлината. Тя видя и другите ангели, които бяха подтиквани така безкрайно от наклонността към зло, че смъртните човечи не биха били в състояние да го проумеят. Падналите ангели в своето дело на разрушение бяха решени да повлекат всички човечи, до последния, ако им се дадеше такава възможност. Елена Уайт повторно показваше на своя народ реалността на тази борба - как е жизнено необходимо да се попречи на всичко, което би дало повод на злите сили да влязат в нашите сърца. „Ако бихте имали възможност да видите святите ангели, как ви наблюдават с чистия си поглед, за да отбелязват как християните прославят своя Учител, или ако бихте били способни да видите гордото надменно тържествуване на злите ангели, как причакват на всеки завой на пътя, как цитират неправилно Писанието, как сравняват вашия живот с тяхното съдържание и виждат как се разминава с тях, бихте били изненадани и ужасени" (Свидетелства, том 2, стр.171,1868 год.). През 1899 г. тя описа „великата борба между невидимите съперници; конфликта между верните ангели и неверните. Злите ангели непрестанно усъвършенстват плановете си за нападателна стратегия... Молете се мои братя, молете се така, както досега още никога не сте се молили. Още не сте приготвени за идването на Господа" (ЕГВ, Писма, 201/1899 г.).

1905 година е. Джон Харвей Келог е в разгара на дейността си, когато напуска църквата и повлича след себе си най-големия институт и маса народ. Албион Белинджър проповядва „нова светлина" за светилището и оставя зад себе си разделени църкви и разклаща доверието на вярващите в основните стълбове на тяхната вяра. Изглежда, че силите на злото са навсякъде на поход и поглъщат цели територии като пояждащи скакалци. Някои от причините за това можем да намерим описани в дневника на Е.Уайт от края на ноември: „Сатана използва всичките си познания в играта за спечелване на човешки души. Неговите ангели дружат с хора и ги въвеждат в тайните на злото. Тези паднали ангели ще повлекат след себе си свои ученици, ще говорят с хора и ще им представят примамващи предложения, за да ги спечелят в пътя на отпадането. Тези ангели ще бъдат в целия свят, ще проповядват прекрасни неща, които скоро ще се покажат в по-конкретна форма.

Бог призовава своите деца добре да разберат тайната на благочестието" (ЕГВ, Ръкописи, 145/1905 год).

И действително всичко беше точно така. Към неприятелите от редицата на хората Сатана присъедини паднали ангели от света на тъмнината. Незабелязано, в името на новата истина хората се съединиха

със силите на злото. Елена Уайт описа този процес, за да доведе народа по-близо до Библията и на колене: „Фалшиви учения ще засегнат християни във всички степени на техния растеж. Те ще бъдат защитавани със сатанинска ревност, за да привлекат мисълта на всеки човек, който не е здраво закотвен чрез достатъчно познание на святите принципи на Словото" (ЕГВ, Ръкописи, 94/1903 год.).

Явно ще се приложи и силата на психологическия натиск, за да привлече човешкото внимание към отделни надарени личности и по този начин новото учение ще бъде по-въздействащо.

„От нашите среди ще се повдигнат фалшиви учители, които ще дадат предимство на измамите на дяволски духове и учения, чийто източник ще бъде Сатана. Тези учители ще повлекат след себе си свои ученици. Те ще се вмъкнат незабелязано в църквата и с ласкателни думи и майсторски такт ще представят неистини" (пак там).

Хората ще се намерят всред измама така силна, че „веднъж хванали се в примката, ще изглежда невъзможно да разкъсат мрежата, с която Сатана ги е уловил (ЕГВ, писмо до брат Даниелс и Прескот, 30.10.1905 год.). „Така хванати, жертвите няма да съзнаят своето истинско състояние; дори ще се съпротивляват на мисълта, че са уловени, но вече ще се намират извън истината" (пак там).

С една дума - невероятно! Извън всяко човешко обяснение. Хора, осветлени от най-голяма религиозна светлина в историята, са заплашени от опасност, която ще ги впримчи без да съзнаят това. Почти две хилядолетия християните си напомняха предупрежденията на Словото за измама така незабележима, че „ако е възможно би заблудила и избраните". Поколение християни след поколение тържествено заявяваха на Господа, че това може да се случи с други, но не и с тях, като Петър и ето че това се случи. Елена Уайт го обрисова с картината на голямото отпадане: „Много звезди, на които сме се възхищавали поради тяхната светлина, ще изчезнат в тъмнината. Плявата ще бъде издухана като облак от вятъра, дори там, където по-рано сме виждали само зърно" (Св., том 5, стр.81).

„Питам се, как ще свърши всичко това?, извикала на 30, октомври 1905 год. сестра Уайт. „Отново и отново се питам и получавам все същия съвет: Никога не оставяй човека без предупреждение" (Писмо на ЕГВ до брат Даниелс и Прескот от 30.10.1905 год.).

„НИКОГА НЕ ОСТАВЯЙ ЧОВЕКА БЕЗ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ".

Всред най-големи спорове църквата трябваше отново да се бори и да не оставя неизползвана нито една възможност за проповядване на истината, за предупреждаване и най-последните, ако бъдат готови да чуят нейната вест. Конфликтът стигна решаващата фаза. Божието дело бе обхванато от нещо, което Е.Уайт нарече „алфа смъртно отпадане" („Избрани вести, том 1, стр.141). След това добави, че това няма да е последната атака срещу Божието дело. Ще дойде друга, дори още по-коварна.

Алфа вече дойде, а омега без съмнение също ще дойде. Елена Уайт трепереше за Божия народ (ST, B, 2/53).

Глава пета ОМЕГА

„Каквото е станало, това е, което ще стане; и каквото е било извършено, това е, което ще се извърши. И няма нищо ново под слънцето" (Екл.1:9). Вече споменахме, че хората, които не се поучат от историята, сами ще извършат същите грешки. Този израз важи съвсем категорично и за адвентистите от седмия ден; никак не е само гола фраза.

„Пазете се да не бъдете измамени; мнозина ще отпаднат от вярата, като послушат блудни духове и сатанински учения. Пред нас е началото на такова отпадане. **ОМЕГА ЩЕ БЪДЕ НАЙ-ГОЛЯМАТА ИЗНЕНАДА**" („Избрани вести", том 1, стр.139).

Този израз е бил изречен през юни 1904 г., когато църквата се приближаваше към проблеми, чиито мащаби дори не можеше да си представи. Това ще бъде загубата на най-големия институт; лекарското дело ще пострада, ще настъпи отпадане между най-влиятелните мъже в църквата. Ще се появи заблуда така фина, че нейното действие не ще забележат дори тези, които предупреждаваха за нея. Това ще бъде: изпращане на средства в определени области на делото за сметка на други, които накрая ще пострадат толкова, че едва ще преживяват; това ще бъде атаката на Белинджър срещу логичната структура на адвентното учение. В това време, когато е нужна енергията на всеки верен член, за да помогне да се удържи кораба на църквата над повърхността, Елена Уайт си отдели време и за това да предупреди църквата от опасността, която засега дебне в бъдещето. Тя писа: „В книгата „Живият храм" е описана алфа смъртното отпадане. Омега ще последва и ще ѝ се поддадат тези, които няма да бъдат готови да приемат предупрежденията, дадени от Бога" („Избрани вести", том 1, стр.141).

ОМЕГА. Ще дойде друга криза, много подобна на сега протичащата, за да потвърди връзката, която съществува между буквите в една азбука. За нея Божията служителка е писала много малко. Тайнственото предупреждение, изречено във вихъра на бушуващата криза, като че ли между другото, е дар за бъдещето, приготвен за времето, когато подобни проблеми ще се развият отново. Е.Уайт ни е загатнала какво ще съдържа омега. Ако бъдем готови да последваме нейните предупреждения, ще разберем същността. От перото на духа на пророчеството можем да разберем поне три явни неща за отпадане омега. Няма да бъде съставна част от алфа, то трябва да „последва" по-късно. Ще бъде още по-страшно от алфа и така мощно и въздействащо,

че Е.Уайт е „треперела за своя народ". Ще го приемат хора, които не са готови да послушат предупрежденията, които Бог дава. Казано с други думи - хора, които ще решат да слушат Божиите съвети само когато им допаднат, ще станат лесна жертва на омега отпадане.

Когато изследваме каква символика е избрала Е.Уайт, ще видим, че тя обхваща нещо повече, отколкото можем да разберем. През 1904 г. тя видя, че църквата се намира в страшно положение. Вратите, досега отворени за евангелието започват да се затварят. Дори всички основни истини се намериха във водовъртежа на какви ли не съмнения. Елена Уайт се страхуваше, че тази ужасна опитност може да погуби църквата и когато гледаше в бъдещето видя църквата в подобна ситуация във времето точно преди края. Тя трябва всячески да предупреждава Божия народ и затова посяга към символика, чрез която обрисова две събития, разделени по време, но сходни по своята същност. В описанието на голямото бъдещо отпадане тя не използва буква от гръцката азбука, която следва след алфа. Не предупреждава за отпадане „бета", „гама", или „делта". Тя отива много по-далеч, чак на края на азбуката и употребява символ, който Христос използва във връзка със края. Алфа и омега. Приложението е явно. Две отделни събития и въпреки това подобни, едното ще дойде в края на времето. Ако вникнем в едното, ще разберем и другото.

В едно нещо можем да бъдем почти сигурни: Омега ще нападне основните точки на вярата на църквата на адвентистите от седмия ден. Почти всяко отпадане по правило напада три области: светилището, изследователния съд и духа на пророчеството, и то винаги в името на благото на църквата, под маската на РЕФОРМАЦИЯ. „Врагът на душите се стреми, да ги убеди, че между адвентистите от седмия ден трябва да настъпи голяма реформация, която ще се състои в това, че ще се откажат от основните точки на вяра, които досега са стояли като стълбове и църквата ще извърши процес на реорганизация." („Избрани вести", том 1, стр.144)

Такова отпадане би имало трагични последици, защото адвентната вест е група от тясно свързани истини - отнеми една от тях и останалите ще се срутят. Основните „точки на вярата" би трябвало да се „поставят настрана". Би трябвало да се създаде „нова организация" и би трябвало да се пишат книги от „нов порядък". Интелектуалната философия би трябвало да замести основните учения на църквата. Съботата би „загубила своето значение". Новото движение би трябвало да бъде разпространявано от агресивни мъже, които ще премахват всичко, което стои на пътя им" (пак там).

Това беше смразяваща гледка. Могъщи сили ще се стремят в името на „новата светлина", да организират Божията църква в нова, неопределена форма. Ще действат в името на реформацията и ще забравят, че реформацията, към която призовава Библията, е реформация на живота, а не промяна на учения. Те ще забравят също

предупрежденията на Елена Уайт, че църквата не се нуждае от нова светлина така наложително, както от това да приложат дадената вече. При този процес ще настъпи объркване в един от най-важните предмети на Библията: Как да живеят адвентистите?

Адвентната вест нищо не скрива. Тя не шепти на света, но вика със силен глас. Започва, както го предствя Библията, като вик на ангели летящи посред небето и завършва с най-голямото земетресение в историята. Щом спечели вниманието на света, издига високо Божия закон и предупреждава, че е започнал вече Божия съд. В такава религия няма място за две мерки - да се проповядва едно, а да се върши друго. Божият народ твърди, че живее във великият, действителен, а не сянков ден на умилоствението и неговият живот се явява пред Божия поглед в заключителния преглед на изследователния съд. Една неописуема трагедия би настъпила, ако Божия народ се откаже от тази вест и започне да живее така, като че ли тя не е истина. Точно това е неизбежната последица от нападите срещу светилището и изследователния съд. Адвентната вест поставя неразрешим проблем пред всеки, който когато и да било се е опитвал да промени адвентната истина. Светилището е неразривно свързано с освещението. Ако застане човек срещу едното, смъртно ще нарани другото. Ако човек премахне истината за светилището с нейната мощна перспектива за реформа и скоро ще се мятат сред сметта на теологичните термини и ще се опитва да си обясни защо всъщност са нужни добрите дела. Ако насочим атаката си срещу освещението ще приключим борбата преди да угасим светлината на светилището.

Възможно ли е това да се повтори като част от омега? Да, възможно е. Това можем да видим най-точно в символиката, употребена от Божията вестителка. Трябва да разберем, че алфа и омега са две букви, разположени на два противоположни края на една и съща азбука. Те са свързани с нещо общо и въпреки това са противоположни полюса. Тяхното значение можем да схванем от гледна точка на миналото.

За да го разберем, нека да се върнем към теологията на отпадане алфа. Келог през целия си живот непоколебимо твърдеше, че вярва в християнството. Ако погледнем отгоре, дори и думите от последната му среща с братята от църквата в Батъл Крийк, звучаха като думи на посветен християнин. Въпреки това неговата теология, доведена до най-логични заключения, изключваше нуждата от Спасител. Той твърдеше, че Бог е във всичко - във въздуха, който дишаме (под формата на Святия Дух), в слънчевата светлина и дори в тревата пред дома му. Ако Бог е във всичко, Той трябва да бъде и в човека, и по този начин всяко човешко действие е извършено всъщност от Бога. Божеството влиза така дълбоко в човека, че всяка мисъл за Спасител става излишна.

Извън човека не съществува никакъв Спасител. Тези заключения, изведени от идеите на Келог, които нито той, нито Вагонер

осъзнавах напълно, са целта на алфа отпадането. Нека да проследим логичността на символиката в двете букви, които са свързани в една азбука, но определят две противоположни точки. Ако алфа е заблуда по отношение делото на Христос за спасението на човека и при това стои на единия край на гръцката азбука, тогава е възможно, че омега ще тъкува фалшиво Христовото дело в обратната посока. С други думи казано омега смъртното отпадане ще се опита да изтласка Христос напълно вън от човека. Това ще доведе до объркване по въпроса за освещението, защото ще превърне спасението само в една формалност.

Тази точка заслужава най-сериозно размишление. Ролята на Христос и неговото дело са централни истини в християнството. Неразбирането на Христовото дело, независимо дали в небесното светилище или в живота, означава, както сполучливо го е описал Даниелс, че „всичко ще се събори“. През 1904 г. адвентистите бяха призвани да приемат новото учение, което превърна спасението изключително във едно вътрешно дело. Това беше необикновено натрапчива заблуда, точно навреме приготвена, за да привлече вниманието на хората във момент на оптимизъм, в който всеки - от банкера до министъра, говореше само за човешкия прогрес.

Но как да се действа в последното време, когато светът, изтрезнял и разочарован, ще гледа назад през руините на столетието, когато ще е преживял безкрайните войни, психически стрес и ще е видял светлината, гаснеща във все по-задушавашата атмосфера? Какво да кажем за адвентистите - уморени, маловерни, копнеещи за нещо, което предлага по-лесен изход от безкрайните проблеми? Сатана съвсем не се надява, че ще може да предложи на тази група хора неизчерпаемия оптимизъм на алфа заблудата. Но може да направи нещо друго. В светът, обърнат наопаки той може да обърне и алфа; ще вземе същият предмет и ще се приближи до него от другия край. Ще посегне към азбуката от другата страна и ще намери омега. И неговите думи, ще звучат на уморената църква като музика: „Починете си, делото е вече приключено и то цяло столетие. Вашата единствена задача е да вярвате това.“

С този ход майсторският измамник би хвърлил адвентната вест далеч назад във времето преди нейното възникване и би заличил Божието движение с един замах като една измислица. Адвентното движение даде на света изключителен дар: съзнанието за неотложност, сигурността в предстоящите сериозни събития, които изискват съвършено приготвление. В момента на своето зараждане адвентното движение направи ценна демонстрация на единството от вяра и дела от апостолската петдесетница. Вярващите доведоха значението на думата „вяра“ до най-крайните предели, за които Лютер не се осмели дори да сънува; те не само вярваха в Христос, но очакваха, че ще го видят и реалността на това събитие за тях беше по-действително отколкото живота на тази земя. Вярваха, че ще го видят скоро лице в

лице и ще живеят вечно с ангелите, като свидетели за непадналите светове. Нито един от тях не взимаше тази персектива така повърхностно, че да не промени качеството на неговия живот.

„Приготвяме се за среща с този, Който в съпровод на святите ангели трябва да се появи на небесните облаци, в края, за да докосне верните и праведни с допира на безсмъртието.“ (Свидетелства, том 2, стр.355), писа Елена Уайт и нейните думи вярно рисуват наложителността на 1844 г. Това бяха святи времена, пример за това, какви трябва да бъдат наистина вярващите при второто Христово пришествие. Стари разпри бяха изглаждани. „Мнозина търсеха Господа в разкаяние и смирение. Склонностите, които досега бяха отправени към земни неща, сега се отправяха към небето....Границите на гордостта и разделения бяха премахнати. Правеха се трогателни признания и семейните членове работеха за спасението на ония, които им бяха най-близки и най-скъпи. Често се чуваха сериозни ходатайствени молитви.“ („Великата борба“, 20 глава, стр.227н./301с.) Какъв беше резултатът? Силата на свидетелството по-късно често бе наподобявана, но не в такава степен „...Множества слушаха със затаен дъх тържествените думи. Изглеждаше, че небето и земята се приближаваха едно до друго... Никой, който е присъствал на ония събрания, не ще може да забрави някога изявите на обръщане“ (пак там).

Ако Божията църква би продължила по този начин и занапред, не би се случило това, което се случи - ча сатана намери средство, чрез което да притъпи силата на вестта. За него бе все едно дали Божия народ ще е в погрешка по отношение на това, че спасението е изключително вътрешно дело, или че ще се откажат накрая от него под задаващата се буря на последното време и ще се облегнат на нещо, което има вид на вяра, но ще ги излъже. За него само едно е от значението - той трябва да отклони Божия народ от божествения план (да бъде възстановен по Божия образ, за да бъде годен да живее в общение с Него през цялата вечност - бел.пр.).

Това положение прилича на времето, когато Израил трябваше да премине Йордан. Ако слушаха Бога, те щяха да бъдат непобедими. Нищо не бе в състояние да накара цар Валак да ги спре, дори и подкупения пророк безсилно изказваше благословения над народа, който трябваше да прокълне. Но пътят продължаваше и Божият народ би бил победен, ако престанеше да живее като Негов народ. Валаам, безсилен да прокълне Израил все още можеше да го подмами в грях, чрез незабелязана манипулация, която би ги лишила от защитата, предлагаща оградата на Божия закон. Божиите благословения бяха давани даром, но трябваше да се пазят.

Същото е и с адвентното движение. Божият народ стоеше изправен пред придошлия пролетен Йордан. Неговият грохот долу към Мъртвото море стана символ на развълнувания свят, през който Божият народ трябва да мине по пътя за своя дом. През придошлия Йордан не

водеше никакъв път за хората и въпреки това Израил можа да го премине безопасно - следвайки ковчега на завета, в който се намира Божия закон. Тук се коренеше изключителната същност на адвентната вест. Настъпваха превратни времена; светът се бе устремил към заключителните събития и нямаше нищо по-важно от това човек да бъде готов. Някоя религиозна група в съвременната история не може да има претенция както адвентистите: претенцията на нов вход в самото светилище на небето, където Исус съди света според нормата, наречена Божий закон. В тази вест адвентистите намират причината за своето съществуване. Вярващите издигнаха ковчега пред погледа на света и се насочиха към Йордан. Най-страшната, неопишуема катастрофа би се случила, ако точно тук, до самия бряг, те биха се спънали и биха го оставили да падне. И точно това е целта, която си е избрал Сатана, атакувайки църквата. Същото е имала предвид и Е.Уайт. Изглежда че нападите срещу адвентното учение се съсредоточават на неговите отличителни точки, особено срещу Божията норма за Неговия народ - независимо дали чрез твърдението, че тези изисквания вече не са задължителни, или с идеята, че са неизпълними. В тази скала се разби и Кенрайт, когато открито нападна закона, съботата и боговдъхновението на духа на пророчеството. Джон Келог се приближи до същата скала но от обратната страна и причини крушението на вярата си чрез неоснователните си заключения, които изтласкаха изследователния съд и поставиха Божието светилище във вътрешността на човешкото тяло. Белинджър, Вагонер, Джоунс, Маккой Конради - всички те пътуваха по същия път, по който си мислеха, че виждат ясно целта на истината. Правейки това, те несъзнателно показаха значението на делата в адвентното учение.

Поведението на защитниците на алфа отпадането ни дава възможност да видим резултатите на фалшивите учения и ни предлага някои много полезни сигнали, по които ще ги открием, когато отново се появят. Сам Исус съобщи, че ще дойде време, когато ще е много трудно да се различи заблудата, особено когато бъде майсторски адаптирана към условията на средата, в която ще се появи. В края на времето трябва да се появят заблуди, способни да измамят и избраните. Пророчеството се изпълни точно в алфа отпадането, което отне от адвентното движение част от неговия елит.

За щастие Бог е дал друго средство, с помощта на което можем да различим истината от заблудата - плодовете на живота. Проявява се в човешкия стремеж да спечели неща, които са ценни в очите на хората.

Начинът, по който действаша „реформаторите“ от 1905 г. са предупредителните сигнали, които отново ще се появят при омега отпадане. Всъщност това е същата тактика, която употреби Сатана, за да хвърли човечеството в ужаса на греха. И това е нечестие, измама.

„Борбата ще бъде все по-бурна“, предупреждаваше Елена Уайт

през 1898 г. „ Човек ще застане срещу човек; план срещу план, принципите на небето срещу принципите на Сатана." И след това предсказа каква тактика ще използват някои. „Има хора, които поучават истина, но не усъвършенстват живота си пред Бога, опитват се да прикриват своите недостатъци и по този начин водят и други до отдалечаване от Бога" ("Св.пр.", стр.298,299).

„От нашите среди ще се повдигнат фалшиви учители, които ще слушат измамните гласове на духове, чиято наука произхожда от Сатана. Тези учители ще повлекат след себе си и свои ученици. Незабелязано те ще употребяват ласкателни думи и фалшивото учение ще прокарват по майсторски и измамлив начин" (ЕГВ, Ръкописи, 94/1903 год.). После продължава: „фалшиви теории ще бъдат вмъквани във всички фази на нашата опитност в познанието на истината; те ще бъдат защитавани със сатанинска непреклонност, за да завладеят мисълта на всеки човек, който не е здраво основан и закотвен в пълното познание на святите принципи на Божието Слово"(пак там)

Гореспоменатите резултати трагично се изпълниха в случая с д-р Келог и в тесния кръг на неговите последователи, които подкрепяха тактиката му в Батъл Крик. Тайните заговори започнаха да се реализират още по-рано и за известно време никой не знаеше за тях, освен участниците и Божията вестителка, която видя техните срещи в ношни видения. През 1905 г. техните намерения почти узряха. На санаториума в Батъл Крик му оставаха броени дни като институт на Адвентистите от седмия ден. И Елена Уайт издигна предупредителната тръба, за да събуди църквата. „Исках да предупредя нашия близък и далечен народ. Ръководителите на лекарското дело в Батъл Крик се борят да спечелят власт над собствеността на църквата в Батъл Крик, на която от гледна точка на небето нямат никакво право... Предприети са нечестни опити за спечелването на собственост по нелегален начин. А това Божия закон осъжда. Няма да цитирам имена. Но тук се намират лекари и проповедници, които се оставиха да бъдат увлечени от влиянието на хипнозата, използвана от бащата на лъжата. Въпреки, че се даде предупреждение, хората приемаха сатанинските хитрости също както ги приеха и ангелите в небето" (ST, V, 7/30). Преди това тя написа писмо на сина си, който се срещна с редица отпадания в Мичиган. „Доктора се опитва да съедини в едно лекарските институти, както говореше за това по-рано. Неговото поведение прилича на делото на сатана в небето, като присъедини ангелите, които измами на своя страна, за да предизвика бунт в небето. Съжалявам те, Уили. Не бих искала да бъда в Батъл Крик. Остани обаче твърд за истината" (Писмо на ЕГВ до У.Уайт от 5.08.1903 год.).

Същата тактика искаше да употреби сега доктора и в други области. Келог заедно със своите съмишленици раздражен от отношението на Божията служителка, насочиха нападите си срещу нея. Изкусно започнаха да поставят под съмнение достоверността на

нейните вести и то често пъти чрез служителите в църквата, които с тактическа цел и заради работата си се преструваха, че я подкрепят. (Келог се опитваше да подведе хората да се усъмнят като им разказа един случай: как „постави примка на сестра Уайт“, как нейните свидетелства към него бяха предизвикани от невярната информация на А.Даниелс и „сълзливия Уайт“ Всичко това Елена Уайт видя и описа с обезоръжаваща точност. Някои се опитват много ловко да потъпчат действието на свидетелствата, предупрежденията и изобличенията, които издържах изпита на време повече от половин век и при това отхвърлят, че правят нещо такова" (ST, В, 7/31).

Истината е най-необходимата реалност в света.Самото ни оцеляване е зависимо от нея. Всекидневно ние зависим от точната информация дори за най-основни неща, каквито са например цвета на светофара или колко килограма може да понесе асансьора без опасност за нас. Без истината не сме сигурни нито във физическо отношение, нито в духовно. Между Бога и човека има само една връзка - истината. Тя обаче, бе манипулирана от хора, които твърдят, че предлагат на Божията църква реформация; от хора които не разбраха вярно дори собствените си намерения.

„Малко преди да се развият събитията, видях точно намерението, което се опитва д-р Келог заедно със своите съмишленици да осъществи. Той замисля с тях как да спечели благоволенieto на нашия народ. Те ще се опитват да създадат впечатлението, че вярват във всички точки на нашето учение и приемат свидетелствата. И така ще подведат мнозина, които ще преминат на страната на тези, които отпаднаха от вярата" (Писмо на ЕГВ до С.Н.Хаскел от 28.11.1903 год.).

Божият народ в края на времето трябва да бъде предупреден особено за една от характерните черти на алфа отпадането. Тя е умелото манипулиране с хора. Водачите на алфа отпадането искаха да осъществят промени в църквата така настоятелно, че според тях целта оправдаваше средствата. Прилежно изработиха планове според които се представяха за верни адвентисти, които вярват в истината и при това носят нова светлина, която трябваше да приеме и сестра Уайт, ако съумееше да я разбере. Дори такива мъже, като д-р Дейвид Поулсън, за известно време му пригласяха. Те си мислеха, че Елена Уайт със своите книги подкрепя неговата теология и че Келог осъжда заблудите, за които тя предупреждаваше. Това беше майсторски приготвена измама. Последницата беше, че група добри и влиятелни мъже застанаха на страната на новото движение след своя водач, дори това да означаваше раздяла с църквата.

Това разбиране е от извънредно значение за народа, който ще се бори срещу омега отпадането. Божиите истини са така логично свързани, че тяхното отхвърляне подчертано свидетелства за изключителните способности на водача, който ще откъсне другите от истината. Хората притиснати от силното влияние на ръководната

личност, с радост се оставят да бъдат водени от него, особено ако водача е надарен. Милиони хора, цели народи са теглени от такива водачи и често слизат с тях в сянката, където вече слънцето не свети. Дори Божият народ не е имунизиран срещу такава опасност. Е.Уайт сигнализира, че "между нас съществува група хора, които са особено податливи на такава примка. Много хора не са си изработили християнски характер. Техният живот не е очистен и освободен от развала, чрез осветяващата сила на истината и точно такива внасят своето несъвършенство в църквата. Те внасят в нея чужди учения, които налагат като истина" (ЕГВ, Ръкописи, 145/1905 год.).

(Това е точка на която ще се спрем за малко. Щом фалшивият водач вкуси това, той ще разбере, че точно несъвършенствата в живота на неговите последователи, са които ги свързват с него и с неговите теории. Това за него ще бъде достатъчен мотив, да носи теология, която ще има за резултат хората да бъдат доволни от своето състояние и грешки.)

„Често пъти мисълта, повлияна от големия измамник ще намери блестящи подбуди. Слушателите, които ще се съгласят с него, ще бъдат заслепени по същия начин както змията омагьоса Ева със своите думи. Няма да успеят да слушат пленяващите философски доводи и същевременно твърдо да се облегнат на Словото на живия Бог" („Избрани вести", том 1, стр.139).

През една нощ на 1904 г., преди Е.Уайт да замина от Вашингтон за Бериен Спрингс, тя видя събрания, които протичат в Батъл Крик. Д-р Келог говореше много ентузиазизирано за своя предмет. В своята реч той развиваше своите пантеистични възгледи, като при това се опитваше умело да ги скрие.

Тя видя и въодушевените лица на неговите слушатели, когато нейния водач ѝ каза, че „мисълта на говорителя е „завладяна от безбожни ангели". После добави, че „беше учудена с какъв възторг бяха посрещнати измамните теории" (ST, V, 6/41).

Опасността се криеше в самото дискутиране по тези въпроси с водача на алфа отпадането. Това беше въпрос на честен подход. „Защитниците на тези теории със своите думи се опитваха да създадат впечатлението, че внасят нещо положително, докато замисляха точно обратното" (там, стр.42). Казано с други думи: да се говори с тези хора означаваше човек да се изложи на опасността, да му бъдат приписани други думи, от тези които в действителност е казал и че поведението му като че ли подкрепя теорията на Келог. По този начин авторите на алфа отпадането можеха да създадат впечатлението, че „цели множества стоят на тяхна страна, че имат повече последователи отколкото в действителност. Смъртната игра бе водена по непочтени правила, които Божиите мъже не можеха да използват. В тази игра човешките умове трябваше да бъдат завладени като фигури в шаха. Тяхната цел беше да спечелят пълна власт над църквата. Едно може да

се твърди със сигурност: играта при алфа отпадането се играеше съвсем сериозно, с вечни последици. Келог със своите последователи употреби някои въздействащи психологични похвати, за да постигне своите намерения: събранията често се състояха през нощта и продължаваха чак до зори, когато слушателите уморени не бяха способни да мислят самостоятелно. „Дългите нощни разговори, които д-р Келог организираше бяха неговите най-силни средства за постигане на целта. Неговия непрекъснат поток от мисли объркваше слушателите, които се канеше да спечели. Също неправилно използваше изрази на хора, които не се съгласяваха с него и с това ги постави в невярна светлина. Накрая парализира тяхната способност да различават. Той употребяваше думите им в такъв контекст, че изглеждаше като че ли подкрепят неговата теория, въпреки че не бе истина.“ (ЕГВ, Писма, 259/1904 год.). Елена Уайт възмутено му писа и припомни, че същата тази тактика по-рано е използвал Сатана и точно чрез нея майсторски подведе към падение цяла трета небесни ангели. Люцифер тогава обхождаше ангел след ангел, караше ги да изказват мнения, които след това неправилно тълкуваше пред други ангели. Тази убийствена тактика създаваше впечатлението, че има много повече последователи, отколкото в действителност имаше. По този начин искаше да zlepостави верните на Бога ангели, искаше да подкопае тяхната достоверност, а с това и тяхното влияние за истината. За тази тактика дори самия Бог нямаше никакво въздействащо средство, освен времето и сигурността, че един ден Люцифер ще отиде толкова далече, че маската, която прикриваше истински му намерения, щеше да падне.

Съставна част на алфа отпадането беше също злословието. Божията църква би трябвало особено да се пази от това. „Още в нашето време цели семейства, които някога са се радвали от познанието на истината, ще загубят своята вяра поради ключките и неправдите, които ще дочуят за тези, които някога са обичали и с радост са приемали техните съвети. Тяхната грешка е, че са се подвели да слушат такива думи. С това те са отворили сърцата си за сеяча на плевели, които ще се хванат между пшеницата... и така ценната истина в техните сърца ще загуби своята сила! Ще мине време и това че са влезли в областта на злословието и фалшивите теории ще ги изпълни, както Ева в рая, с учудваща ревност, фалшив ентусиазъм ще съпровожда техните нови теории и ще закорави сърцата им срещу защитниците на истината, както това се случило с евреите по отношение на Христос.“ (“Св.пр.”, стр.302).

Така различните дарби и умелото използване на лъжи срещу хората от една страна, и притегателната сила на личности от друга страна, бяха включени като фактори при отпадането. Това отпадане обхвана хора в църквата, които някога вярно носеха тройната ангелска вест. Всички средства бяха използвани за това, да привлекат вниманието на хората към личността и неговата имитация на истина.

За учудване този начин имаше немалък успех. Точно затова Божият народ би трябвало внимателно да бди, за да бъде сигурен, че това не се повтаря. И за тези, които чувстват, че ги привличат силно личности, които са омаяни с нови идеи, способни да учудят и ръководещите служители, е предупреждението от 1905 год: „Страхувам се за хора, които са потопени в изследване на предмети, които Сатана употреби в конфликта на небето... Щом веднъж приемат стръвта, ще се окаже невъзможно да бъдат разкъсани веригите, с които Сатана ги е омотал.“ (Писмо на ЕГВ до бр. Даниелс и Прескот от 30.10.1905 год.)

Помнете, че църквата се намери посред една действителна борба за власт. Ако към новата теология се присъединят повече хора, ако църквите изпращат на конференциите такива „новообърнати“ делегати, ако институтите бъдат изпълнени с хора заразени от алфа отпадане, църквата накрая ще претърпи коработушение, независимо дали А.Г.Даниелс и Е.Уайт биха го желали или не. От перото на Е.Уайт имаме достатъчно доказателства, за да вярваме, че са били предприети добре обмислени и стремително водени атаки срещу самата организационна структура на църквата. Проследи внимателно промяната в нейния език при предупрежденията от юни, 1905 год.: „Трябва да предупредя всички наши църкви за хора, които са изпращани, за да вършат работа на шпиони в нашите събирания и църкви - дело, което е вдъхнато от башата на лъжата и измамата.“ (ST, A, 12/9)

На друго място тя обръща вниманието на Божия народ, че в"стана може да има множество предрешени предатели, но Христос познава всичките. Такива служители безчестят Бога. На тези, които остават в Батъл Крийк казвам: Заради спасението на собствените си души, всички които могат нека да бягат от тези спорове и от тяхната опасност колкото се може по-далеч" (ST, B, 7/15).

Тези спорове и опасности, за които ни информира, станаха актуален проблем през 1906 год. Още през 1902 год. членовете на църквата заплашваха чрез съдебен процес да спрат преместването на издателството във Вашингтон. Сега отново се появи духът на спорове и принуждение. Голямата църква в Батъл Крийк стана централна точка на борба за власт; в мичиганския съд бе заведено дело, което трябваше да забрани прехвърлянето на имот, като собственост, от управлението на църквата към местното събрание. Верните членове на църквата накрая победиха, но борбата продължи открито цели две години. Дори вестниците в Чикаго отпечатаха с дебело подчертани букви в заглавната страница на вестника, че църквата на адвентистите се разпада на две части и хвърлиха много „кал“ върху Елена Вайт. Цялата, достойна за съжаление афера, обрисова друг фактор на алфа отпадането и където стигнеше (вестта за аферата) причиняваше големи затруднения.

Същото се разигра и при отпадането на Белинджър. Брат Фарънсворт изпрати съобщение от Британските острови и каза, че Белинджър „проповядваше тази вест до тогава, докато не помоли брат

Хътчинсън от Ирск, да провери учението, в което се бяха включили голям брой влиятелни миряни. Брат Меридит, който служеше в Уелс добави, че много братя във Уелс са обхванати от възбуждение във връзка с тези идеи, а в северна Англия брат Андриус имаше сериозни проблеми с църквата в Бирмингам. На други места имаше също трудности с братята ръководите по въпроса за светилицето... Този тъмен облак до голяма степен ни обгърна" (Писмо на бр.Даниелс до У.Уайт от 16.03.1905 год.). В Батъл Крик Келог стана главното действащо лице в една яростна и трудна кампания, целяща да освободи ръководителя на ГК от поста. Имаше предварително приготвен план, за да се постигне замислената смяна в църквата: по политически начин, дори преврат, ако се наложи. Това много сполучливо описа Е.Уайт: „Нищо няма да остане на своето място в това ново движение" („Избрани вести", том 1, стр.144). Прояви се необикновена безчувственост, която трудно можеше да се забележи преди това, ако въобще се показваше. Не се вземаха предвид дългогодишни приятелства, които бяха високо ценени и традиционната верност загадъчно изчезна. Лекарското мисионско училището на Келог бе финансово подпомагано от сем.Уайт; изведнъж, обаче, към своите дългогодишни приятели той се нахвърли злобно неподбирайки средства. А.Т.Джоунс и Е.Дж.Вагонер, които пътуваха и проповядваха с Елена Уайт, прекъснаха предишните си връзки, заради новата теология. Дори франк Белден, композитора на адвентните песни, племенник на Е.Уайт се опита безуспешно да я въведе в даване на фалшиво свидетелство и после заведе дело срещу верните членове, които се стремяха да запазят собствеността на църквата. Където стигаше новата теология, там се създаваха трудности, предизвикани „от зловни езици и непреклонни умове, плод на дълговременно заобикаляне на истината в живота". Това „причиняваше непрекъснато объркване и изпълняваше целите набелзани от неприятеля" (Там, стр.137).

Както видяхме по-рано - следващата характерна черта на алфа отпадането беше агресивния начин, по който Келог се стремеше да спечели младежта на църквата на адвентистите. След като книгата „Живият храм" бе отпечатана, той я изпрати на местните събрания и се опитваше да включи младежта в нейното разпространение и продажба. Отново създаде средно лекарско училище в Батъл Крик и там силно въздействаше на младежта чрез инструкциите, които нареждаше на своите твърди последователи. Той използва възрастта, в която човек е много податлив, влияеше им и с атмосферата на училищните класове, в която учителите се ползват по традиция с дълбоко доверие. Надяваше се, че ще спечели голям кръг последователи в лицето на младото поколение в църквата. С това защитниците на новата теология биха си създали втора силна линия нападатели. Ако не успеят чрез пряк идеен натиск върху църквата, достатъчно ще е само да изчакат, грижливо възпитавайки своите студенти и постепенно да

ги изпращат в световните полета, така че самата структура на организираното дело постепенно щеше да се промени. И един ден защитниците на новото учение биха имали такова влияние и изборна сила, че ще извършат и официално промяната. В някои случаи това може да бъде най-опасната тактика въобще. В борбата против тази тактика Елена Уайт беше готова да принесе всяка жертва, включително и живота си. „Дано Бог недопусне младите хола да бъдат заразени с неправда по отношение свидетелствата, делото и характера на Божиите проповедници.

Моето свидетелство ще бъде все по-конкретно, както беше свидетелството на Йоан Кръстител, дори това да коства живота ми. Народа няма да бъде измамен" (ST, V, 7/34). Някой твърдо отбеляза, че Елена Уайт не се уеднакви с проблемите, които заплашваха младите в църквата. През 1904 г., обаче, тя беше готова да умре за тях.

Накрая тези, които бяха ангажирани в алфа отпадането имаха друга сходна черта: станаха противници на духа на пророчеството. Не е трудно да се разбере тяхната мотивировка; много техни най-добри идеи пряко се сблъскваха с ученията на Е.Уайт. Със силата на Божия Дух техните скрити планове бяха често пъти издавани и тя беше свидетел на техните срещи, въпреки големите разстояния. Божията истина не беше на тяхна страна, затова се насочиха към някакъв заместител. Най-въздействащи за разпространение на техните идеи бяха личните нападки срещу вестителя, който си избра и употребяваше самия Бог. В тази тактика всъщност нямаше нищо ново, можем да я видим още в Кадис-Варни. Тук Израил, в сянката на Божия облак, обвини Мойсей, че ги е водил през негостоприемната част на пустинята не друг а той. Резултатите както тогава, така и после бяха, че се лишиха от Божието благословение.

Глава шеста

През изпита ще мине всеки човек

Беше точно един часа през нощта. У Елена Уайт още светеше. Тя седеше до работната маса и пишеше толкова бързо, колкото перото успяваше да се движи по листа. Обикновено ставаше за своята работа преди съмване, но тази сутрин в един часа след полунощ почувства настойчивост, каквато рядко беше чувствала преди това. Божият народ се приближаваше до голямото пресяване; ще настъпи голяма борба с заблудата и мнозина ще изгубят пътя си. Чувстваше, че трябва да ги предупреди, да обърне вниманието им още преди това.

В началото на нощта имаше жив сън, от който разбра Божията вест и я предаде както най-добре можеше да направи това със свои думи:

„Малко време преди изпращането на свидетелствата относно усилията на врага да подкопае основите на нашата вяра, разпространявайки фалшиви теории, бях прочела за един инцидент на кораб, който беше срещнал айсберг в мъглата. Аз не можех да заспя в продължение на много нощи. Огъвах се като кола под тежестта на снопи. През една нощ ми беше представена ясно една сцена: кораб пътува в гъста мъгла. Неочаквано дежурният наблюдател извика: „Айсберг точно пред нас!“. Наистина, високо над кораба стърчеше един гигантски айсберг. Друг глас заповяда авторитетно: „Пълна пара напред!“ Нямаше колебание. Трябваше да се действа моментално. Машинистът пусна пълна пара и капитанът насочи корабът срещу айсберга. Леденият блок беше ударен с трясък. Беше ужасен удар и... айсбергът се разтроиш на множество парчета, които падаха върху мостика като град. Пътниците бяха силно разтърсени от сблъскването, но човешки жертви нямаше. Корабът беше повреден, но можеше да се поправи. Той беше отблъснат назад, разтърси се от носа до задната част като животно, но след това продължи своя път...

Аз добре разбрах смисъла на тази картина. Получих също и заповеди. Чух ги като глас на Капитана: „Воювайте срещу заблудата!“... В продължение на няколко дни работих от ранна утрин до късна вечер, за да приготвя за нашия народ наставления, дадени за заблудите, които се вмъкват между нас" („Избрани вести", том 1, стр.144,145).

Известно време Елена Уайт беше объркана и мислеше как да се противопоставим на новите фалшиви истини, които внасяше Келог в църквата. Нейното най-голямо съкровище на земята беше църквата, макар и грешаща. Непрестанно и отново изпращаше на нея и нейните ръководители сериозни вести и призоваваше към реформа. Тя остана непоколебимо вярна на църквата. Сега изглеждаше, че този сблъсък може да причини разделяне в отношението на църковните членове и да завърши с неизброими загуби на таланти, средства и хора. За нея това беше безкрайно важно решение.

Много месеци изчакваше с надежда, че нейните по-раншни предупреждения ще предизвикат благоприятен отзвук в сърцето на Келог и че ще може да го запази за църквата. Сега, обаче, дойде сигнал, който даде сам Бог и тя разбра, че сблъсъкът е неизбежен. Това ще стане, щом ръководителят в Батъл Крик открито нападне свидетелствата и духа на пророчеството. После тя каза: Братя, трябва да се действа. „Пълна пара напред", в Божията сила и мощ. Акцията е в ход, църквата започна да се сражава с врага, както го предаде Е.Уайт в притчата от историята с Гедеон: „Стомните бяха строшени и светлината ярко просветна" (ЕВГ, Писма, 328/1906 год.).

Свидетелството за голямата криза, когато ще отпаднат болшинството от нашите членове, е неделима част от нашето учение. В бъдещето ще възникне такава криза, която ще разтърси църквата. При този тежък изпит мнозина ще изгубят посоката и между тях ще-

има дори забележителни познавачи на истината. „Не е далеч времето, когато всеки вярващ ще мине през този изпит. Много звезди, на които сме се възхищавали за техния блясък, ще изгаснат в тъмнината. Плявата, както вятъра издухва облака, ще бъде отвята и от места, където преди това сме виждали само пшенично зърно" (Свидетелства, том 5, стр.81). Първият двигател, водещ към кризата, ще бъдат фалшивите учения.

„Това пресяване ще започне с фалшиви учения, повърхностните читатели на Словото ще се мятат без котва, като пясъчни дюни" ("Св.пр."стр.58,59; "Св.ц."стр.52) Единствената сигурност в онези дни ще бъде познанието на Божиата воля, изявена в Словото. „Бързо се приближават дните на безкрайно объркване и разочарование. Сатана, предрешен в добър ангел ще измами всички, дори и избраните. Ще се раздуха вихъра на различни учения. Тези, които досега разчитаха на своя интелект, или талант, тогава няма да устоят; нито тези, които са на чело, нито тези които са в редиците защото не вървяха в крак с познанието на светлината." След това следва израза, изпълнен с трагично звучащ тон: „В последното велико дело ще се включат само няколко велики мъже." („Свидетелства, том 5, стр.80)

Нека да видим добре последиците и да осъзнаем колко обширна трагедия се съдържа в тези думи. Очевидно срещу църквата ще се издигне могъща измама и ще повлече след себе си всеки, който не е абсолютно закотвен, независимо от това, колко голямо е неговото академическо образование. Господ Исус сам предупреди за тази измама, която би заблудила и избраните, „ако това би било възможно". Апостол Павел предсказва навлизането на на „свирепи вълци" и предупреждаваше, че „от самите вас ще се издигнат човечи, които ще говорят извратно, та ще отвличат учениците след себе си." (Мат.24:24; Деян.20:29,30)

Това не е явна заблуда, пряка атака срещу християнската вяра, която ще отведе хората от истината; по-скоро ще бъде незабелязана смес от истина и заблуда. Ще бъде така ловко комбинирана, че единствената надежда за различаване ще е дара на Святия Дух и внимателното изследване на откритата от Бога истина. Ще бъде необходимо да се отхвърли дори и явното свидетелство на нашите човешки сетива и да се върви напред само с вяра в светлината, която излиза от Божието слово.

Писано е, че точно преди да дойдат Божиите съдби на земята, ще има голямо съживление. Знаем също, че „врагът на душите иска да попречи на това дело. Преди да дойде времето за такова пробуждане, той ще се помъчи да го предотврати чрез фалшифициране. В църквите, попаднали под измамната му власт, Сатана ще създаде впечатление, че се изливат особени Божии благословения. Ще изглежда, че има голямо религиозно пробуждане. Множествата ще ликуват, че Бог действа за тях по чуден начин, а всъщност делото ще бъде от друг дух"

(„Великата борба“, стр.288н./ 381с).

Цели поколения ние се уверявахме, че това ще се извърши главно извън църквата на адвентистите, а ние отвътре, в безопасност и с интерес ще следим това развитие. Това предположение, обаче, може да ни изненада. Мнозина, дори от избраните, в нашите среди ще бъдат заплашени от измамите. Явява се опасността, че сме подценили врагът, който може да създаде измамно съживление, водено от самия него в сред църквата на адвентистите и ще го съпровожда с всички доказателства на чудесата, които изисква вярата. Ако отречем, трудно ще можем да обясним защо някои от нашите „най-големи светила“ ще угаснат и ще се превърнат в наши най-непримирими врагове. Мъже и жени не ще се превърнат в така явни неприятели, заради дребнави, вътрешноцърковни спорове. Степента на гнева ще се покаже едва тогава, когато хората се убедят в това, че църквата е отхвърлила някои идеи, които те са смятали за основа на религиозната истина.

Пресяването, което дълго време очаквахме със страх, ще се отнася до учението на църквата - и ако историята и логиката са верни - то ще настъпи поради това, че църквата няма да приеме нещо, което тези хора ще смятат за ключово важна „нова светлина“. (Спомнете си, че Елена Уайт ясно пише, че пресяването ще бъде предизвикано от опита „да се въведе в църквата ново учение“). Това ни кара да си зададем важния въпрос: Срещу какво ще се съсредоточи нападката?

Този въпрос бихме могли да подминем като чисто спекулативен, освен ако имаме за него няколко частични отговора. Първо, добре знаем, че в края на времето съботата ще бъде спорната точка в учението. Дали, обаче ще бъде спорна точка вътре в църквата? Преди да го отхвърлим като невъзможно, трябва да разберем, че това всъщност вече се СЛУЧИ. Кенрайт след като нападна учението за светищилето, съсредоточи вниманието си на съботата и закона. Келог отначало признаваше че, че вярва учението за съботата, но постепенно със своето поведение и работа всячески се стремеше да освободи санаториума от програмата, която задължаваше спазването на съботата. Съботната почивка ставаше за пациентите все по-обикновена. Важно е сащо да разберем да проуедем, че срещу съботата може да се повдигне човек по много начини, някои незабележими а други напълно явни. Може да се бори срещу нея и косвено, като се атакуват нейните основи. Те, естествено са Божият закон. Щом като приемем теологията, която премахва Божия закон - например да вярваме, че неговите изисквания не може да бъдат изпълнени - така ние нападаме съвкупността от истини, една от които е съботата. Беше ни казано, че по време на заключителните събития някои адвентисти ще бъдат принудени, да защитават пазенето на съботата в съдебните зали. За писателя е трудно да си представи съдебния служител, да взема под сериозно внимание аргумента на адвентист, защитаващ правото си да освещава съботата, който в същото време постоянно би твърдял, че закона, следствие на

който е съботата, не е задължително да бъде пазен .

По-нататък със сигурност знаем, че главната атака ще се води срещу духа на пророчеството. „Последната измама на Сатана ще бъде да премахне влиянието на свидетелствата на Божия Дух" („Избрани свидетелства", том 1, стр.32).

Това е неопровержим факт. Трудно е, обаче, да си представим хора, които отхвърлят нещо, което предварително им дава много ценни сведения за тактиката на врага, който иска да ги лиши от вечния живот. И въпреки това този известен парадокс се е повтарял в историята винаги, когато Бог в миналото е изпращал своите вестители. Сравнително лесно е, да се четат книгите на пророк, от когото ни делят две хиляди години, чийто език за днешния читател не е съвсем разбираем, и неговите изобличения за грях не ни засягат така болезнено. Но съвсем друго е, да приемаме думи на пророк, който говори точно за настоящите съвременни отношения.

Ако историята иска да ни поучи в нещо, то това е, че омега, вероятно, ще обхваща определено неразбиране на ролята на делата и освещението. Знаем, че тази тема почти винаги се е явявала в миналите отпадания, независимо дали, чрез пряко теологично нападение, или чрез живота на тези, които проповядват святостта на тялото („осветената плът"); те нападаха предрешено също закона с твърдението, че вярват и при това вършеха всякакви беззакония в името на святостта. По времето на Келог се разпространи непоправима безнравственост между някои вярващи. Винаги когато адвентистите имаха неяснота, пряко или косвено, по въпроса за отговорното поведение на реформаторите, тогава се извършваха много вреди. За това е необходимо да разберем какво някои обясняваха като противоречие в адвентното учение: именно отговорността да бъде съсредоточена върху човешкото усилие за принасяне плодовете на евангелието; докато повечето протестанти вярваха, че пловодете на евангелието се дават даром, без всяко човешко усилие

Това е много сложен въпрос, на който може сравнително лесно да се отговори, ако човек разбере двата принципа на правния закон, известни под името: „прехвърляне под условие" и „прехвърляне с допълнителна тежест". При „прехвърляне под условие" става въпрос за личност, която трябва първо да изпълни даденото условие, след което става законен собственик на съответния имот (т.е. даване собственост с предварително условие). Например: възрастна жена ще прехвърли имота си на дадено лице, ако то преди това изпълни условието да я гледа. След смъртта ѝ той става законен наследник на имота ѝ, тъй като е изпълнил преди това необходимото условие. В религиозен смисъл това е вярването, че спасението се получава в резултат на предварително извършени дела. Това е имитация на истинското евангелие и въпреки това, е най-разпространената форма на вярване между хората. Всички езически религии са основани на това схващане;

което ако бъде развито до край, изисква и човешки жертви, за да угодят хората на своето божество. И така имитация на евангелието е спасението чрез дела, а в истинския смисъл на християнството "прехвърляне под условие" е вярата, която води до пълно предаване на волята на любящия Бог.

Принципа на закона за „прехвърляне с допълнителна тежест“ отвън погледнато е подобен на първия и въпреки това по функция е съвсем различен. При него собствеността се превежда безусловно, без претенцията на какъвто и да било предварителен правен акт. Но при това пак се прехвърля въз основа на определени условия, които обаче се привеждат в действие след прехвърлянето. Човек може да завещае поземлен имот на своя близен, например при условие, че на него никога няма да се продават алкохолни напитки. Ако получателят наруши това условие, земята отново се връща в собственост на дарителя. Това е пример на човешки закон (става въпрос за втория случай), който най-добре показва принципа на действие на спасителния план. Дарът е предложен. Получателят в никой случай не го е заслужил. Въпреки това, чрез нарушаване условията, при които е бил даден, той може да се яви негоден за тези взаимоотношения и неспособен да бъде постоянен собственик на дара.

В самата структура на адвентното учение е неизличително връзан принципа на практичния християнски живот. Адвентистите твърдят, че носят последната предупредителна вест на света: вест, която много повече се проповядва чрез силата на практичния живот, отколкото с голи думи. „Вие сте светлината на света“, каза Исус. „Нека вашата светлина така да свети пред хората, че да могат да видят вашите добри дела и да прославят вашия небесен Отец“ (Мат.5:14,16). В Христовата теология няма никакво място за неразбиране по въпроса за добрите дела, или за това, дали човек е отговорен за даването плодове на осветен живот. В Божия план е явно, че благочестивия живот е един от главните начини за проповядване последната вест на надежда за света.

Вижда се, че този елемент ще стане централна точка в тежкия заключителен изпит на Божията църква, който е известен на адвентистите под понятието пресяване. Някои хора могат да си мислят, че това е издигане на собствените заслуги, след като очакваме от Бога благодат (сила) за нашите добри дела. Истина е, че нито една победа не можем да си купим в следствие на нашите добри дела, обаче, ние не можем да бъдем победители без тях. „Във всяка религиозна криза някои хора бяха победени от изкушението. Божието пресяване ще отвее цели множества като сухи листа“ („Свидетелства“, том 4, стр.89). В началото на адвентното движение Е.Уайт предупреждаваше, че "през цялото време докато Бог има своя църква на земята, ще има и свои вестители, които безстрашно ще изобличават; те ще бъдат инструменти в Божията ръка за порицаване на егоизма и греха." Видя, обаче, че

"отделни личности ще се противопоставят на ясното свидетелство."Последиците ще бъдат трагични и неизбежни. "Пресяването трябва скоро да настъпи за да пречисти църквата." ("Избрани вестии", том2, стр.284 - англ-)

Така гласят особените думи на жена, която премина живота си в това, да държи църквата, в едно. Това за нея означаваше повече, отколкото нейния собствен живот. Такъв съдбоносен изпит изглежда чужд за църква, която бе определена да вярва важноста на единството. Беше трудно за Елена Уайт, ще бъде трудно и за нас. И въпреки това с дарът на единството може, както с всички Божии дарове, да се злоупотреби. Проблемът, който Е.Уайт изложи през 1904 год. показва как в църквата ще се вмъкнат заблуди, които заплашват единството и при това ще се крият под покривалото на единство. Тя писа: „Трябва да се съединим, но не на основата на заблудата." (Писмо на ЕГВ до брат У.Х.Райли, от 3.09.1904 год.; виж примера с валдензите ВБ, стр.41 новата.) „Не трябва да приемаме думите на тези, които носят вест, противоречаща на отличителните точки на нашата вяра. Те ще съберат множество библейски стихове и с тях ще защитават своята собствена теория. Това многократно се повтаряше през последните петдесет години" („Избрани вестии", том 1, стр.113).

За адвентистите, които желаят да избегнат голямата опасност, важи изненадващия съвет във връзка с теориите, които проповядваше д-р Келог. Е.Уайт трябваше накрая да го приложи в неговия случай. „Дори не дискутирай с тези, които постоянстват в своето схващане, щом църквата е взела официално становище против тях... По време на заседанието на ГК в Оукланд бях подбудена от Бога, да говоря с д-р Келог. По време на това събрание видях как безбожни ангели разговарят с доктора... Изглеждаше, че е безсилен да се освободи от примката" (Писмо на ЕГВ до бр.С.Н.Хаскел от 28.11.1903 год.). През 1907 г. тя писа писмо, което трябваше да бъде прочетено в Оукланд, в Батъл Крик, в Чикаго и в други големи църкви: „В църквата действа духа на антихриста и използва всяка възможност, да разруши Божия закон... Целта на нашето дело не се намира у тези, които имаха изобилна светлина и доказателства, и въпреки това остават на страната на неверието" (ЕГВ, Ръкописи, 125/1907 год.). „При спорове с такива хора съществува опасност, че ще изопачат думите ви", предупреждаваше Е.Уайт и пишеше против тези, „които събират от моите писания цитати, които им допадат и с тях подкрепят своето човешко виждане. Като ги откъсват от контекста и ги използват по свое усмотрение, те ще събуждат впечатление, че моите писания подкрепят това, което те осъждат" (Писмо на ЕГВ до бр. С.Г.Тъней, от 29.06.1906 год.).

Тя особено предупреждаваше такива хора да не бъдат включени в нашите училища. Никой човек, който иска да разпространява теории, които биха ни отклонили от свидетелствата, които получихме за службата на Христа в небесното светилище, не

трябва да се приема като учител" (ЕГВ, Ръкописи, 125/1907 год.). Нареданията за църквата са категорични. Предадени са ни като наследство от нашите пионери, които преминаха времето на кризата, запазвайки твърдо посоката -това е било постигната на много високо цена за всеки един от тях. В тази борба те успяха да задържат кораба в безопасност, който е църквата на адвентистите от седмия ден. Това те направиха за тяхното поколение.

Глава седма

Девет отличителни точки

Разгледахме нещо, което под формата на алфа отпадане се разпространяваше в църквата на адвентистите от седмия ден на прелома на века. Видяхме как жестоко нападна църквата точно във времето, когато Бог отваряше света за вестта на евангелието. Чухме предупреждението, че нещо още по-опасно трябва отново да дойде. Поради тези причини от съществено значение е, да анализираме събитията, които се разиграха тогава и да разпознаем сигналите, посочващи, че се приближава последното голямо отпадане. В заключение предлагаме важните точки:

1. Измамата

Една от главните характеристики на алфа отпадане беше измамата. Понякога бяха изговаряни съвсем открито неистини. Друг път бяха изказвани частично истини, като с това трябваше да се събуди фалшива представа. Веднъж Е.Уайт писа на д-р Келог като го съветваше по въпроса за голямата сграда в Чикаго. По-късно той често цитираше това свидетелство като доказателство, че Елена Уайт се е лъгала. „Такава сграда несъществува“, възрази самодоволно той, „и сестра Уайт просто се е излъгала.“ Но не се посвени (обремени) да добави, че заедно със своите съмишленици твърдо бяха решили, да построят такава сграда и отидоха толкова далече в своите намерения, че имаха предварително подготвени планове, преди проекта да бъде спрян.

Е.Уайт особено предупреждаваше, че някои хора ще загубят доверие в духа на пророчеството и в основните точки на вероучение на църквата. Във видение тя видя група вярващи, как заедно се съветваха в Батъл Крик и планираха особено как да прикрият своята враждебност срещу нейните свидетелства и някои точки от учението. Така криеха истинските си чувства и можеха по-ефикасно да въздействат на адвентистите, които верни на своята църква никога нямаше да ги слушат, ако те биха открили първоначалните си намерения. По време на отпадането отново и отново хората жертваха истината за постигане на някаква временна цел. Е.Уайт описа това най-нагледно: „Клеветнически езици и хора закоравели в своите

възгледи, закостенели от дългото нарушаване принципите на истината, постоянно действат, за да внесат объркване" („Избрани вести", том 1, стр.137). Този метод в алфа отпадането бе описан като злоупотреба със Словото и свидетелствата на духа на пророчеството. През 1905 год. адвентистите бяха предупреждавани за хора, които „ще натрупат много библейски стихове като доказателство и в подкрепа на своите теории, които проповядват... Да се приемат тези неправилни комбинации от стихове, след като това събаря дори и един само стълб от основата, която Бог запази през последните петдесет години, би било голяма грешка" (там, стр.113).

Дори още по-подчертано е предупреждението, което дава за бъдещата злоупотреба с нейните свидетелства. „Ще се види, че тези, които внасят фалшиви свидетелства, нямат развито чувство за чест и почтеност. ТЕ ЩЕ МАМЯТ ХОРАТА и ще редуват своите заблуди със свидетелствата на Е.Уайт; ще използват нейното име, за да придадат сила на своето дело. Ще изберат от свидетелствата такива параграфи, които ще употребят в подкрепа на своето гледище и ще ги наместят като фон на заблудата, така че народа да може да изследва техните заблуди и да ги приема" (Св пр, стр.42 - англ).

Интересно е, че тези хора, злоупотребяващи с истината, могат да чувстват, че имат абсолютна истина и да я представят с убеждение, което може да събужда учудване. Такъв беше случаят с д-р Келог. Е.Уайт предупреди служителите на ГК, да не се оставят да бъдат „заслепени от неговите изрази. Някои от тях могат да бъдат истина, други обаче не са верни. Той самия може да предполага, че всички негови твърдения са истина; но ти не бива да ги вземаш за истина, нито да го уверяваш в това" (ЕГВ, Писма, 138/1902 г.).

2. Делене на групи

Алфа отпадане издава парадокса на хора, които твърдят, че носят някакви нови, чудни истини а същевременно разделят църквата навсякъде, където се появяват техните идеи. Изглежда че държавните граници не са спирачка за този изненадващ феномен. Църквата в Батъл Крийк изпадна в суматоха. Църквите в Англия, Скотск и Уелс преживяха смущение, когато в тях се появиха идеи, различаващи се от адвентното становище. Христос в мъдростта Си повери на своята църква пробния камък, чрез който може да се разбере истинността или измамата на новото учение. Ако елементите на разделение от алфа отново се появят в църквата, историята ни приканва да бъдем свръхбдителни.

3. Нападки срещу основните учения

Всички отпадания стоят на една обща платформа, те нападат най-основните точки на вярата на адвентистите, сред които са: истината за светилището, изследователния съд и духа на пророчеството. На прелома на века Е.Уайт припомни, че през изминалите петдесет години

бяха правени опити за подкопаване основните истини на църквата, особено тези, които са свързани със светилището. Изследователят на историята ще се изненада, когато види тези нападки да идват редовно през определени интервали време и всеки път с нов ентузиазъм, като че ли се появяват за пръв път. Защитниците на промените често ще използват доводи, като този: че дори Е.Уайт кани да бъдем готови за приемане на нова светлина. Но рядко добавят условията, при които тя препоръчва това: да се посъветват с опитни братя и ако организираната църква не види в новата идея принос, добре е да я напуснем. В никакъв случай обаче, „новата светлина“ няма да събаря дълго проповядвани и признавани основни истини. „Ще дойдат мъже и жени, които ще твърдят, че носят нова светлина, или други видения и ще се опитват да отстранят старите гранични камъни на истината... Ще обикалят фалшиви известия и някои ще се поддадат на тези измами. Ще ги приемат и след това сами ще започнат да ги разпространяват... В резултат на това мнозина ще изгубят правилната посока“ (СВЕ, стр.49,50). На всички други места истината за светилището, тройната ангелска вест, съботата, състоянието на мъртвите са представени като основни истини. Тя вижда, че „сатана ще се опита да убеди Божия народ, че тези точки е нужно да се променят, но срещу това би трябвало да се противопоставим с най-съсредоточена ревност“ (там, 41).

4. Скрити нападки срещу структурата на църквата

Един от най-изненадващите изрази на Е.Уайт, който някога е написала, казва, че са започнали да работят „шпиони“ и се опитват да извратят самата структура на църквата (ЕГВ, Ръкописи, 79/1905 год.). Бяха приготвени свършени планове, как да се спечели властта над главните институти на църквата. Дори и конференциите бяха заплашени от тази тактика. Във видения Уайт беше свидетел на тайните срещи, при които мъже създаваха планове, как най-добре да спечелят ръководното място, симпатиите на хората и да променят структурата на църквата. Тя описа съзаклятието, в което участниците „бяха съединени, за да се подкрепят взаимно“ (Писмо на ЕГВ до бр.Г.С.Тъней от 29.06.1906 год.). Ще се намери ли още някой така наивен, който да вярва, че тази опасност няма повече да ни грози? Това е особено опасна заплаха за Божието дело, защото тя ще дойде подмолно, постепенно и незабелязано, и ще стане явна, когато бъде много късно. Затова нека да бдим, защото този фактор не можем да подминем без вреда. Историята ни учи да не подценяваме тази опасност. В църквата могат да възникнат политически борби и вътре в конференциите, също както това се случи в Батъл Крик. Там имаше добре организирано движение при изборните събрания, което прокарваше свои планове, за да спечели позиция в църквата. То разшири своите нападки против тези, които настояваха за връщане назад, за верност към организираната църква и нейните учения. Манипулираха с църковните средства. (От санаториума в Батъл Крик излезе голяма

книга, за чието написване имаше дял тамошния персонал. Книгата нападна въпроса за духа на пророчеството и средствата за нея бяха използвани за проект, който остава обгърнат в тайнствени обстоятелства). При алфа отпадане също се прояви най-тъжната черта от всички останали, че проповедниците, поддържани от църквата, обещаващи ѝ верност в своите дела, подкрепяха движение, което воюваше против църквата. Това всичко са видими белези на нещо много по-сериозно. Във видения през 1904 год. Е.Уайт видя църквата, представена като кораб, който се приближаваше към айсберг. Можеше да се види само къс от айсберга, но той сигнализираше за смъртна опасност, която беше скрита под повърхността. Божествената заповед гласеше: „Пълна пара напред!“ и „Срещу него!“ Настъпи раздробяващ удар, всички на палубата бяха разтърсени, но корабът остана на повърхността и продължи да плува напред. Нужно е да се разруши препятствието с челен удар, той може да причини дупка в кораба, през която да нахлуе вода (осем години по-късно това трябваше да се види в случая с „непотопимия Титаник“). Поуката от представената картина е напълно явна: многото опасности, на които църквата ще трябва да противостои ще се намират под повърхността и могат да се забележат само по няколко белега, които приличат на части от айсберг над повърхността. Това са най-големите заплахи, които във видението на Елена Уайт бяха преодоляни, като корабът с всички сили се впусна напред и го разби.

5. Особени усилия за превземане на младежта

Джон Харвей Келог написа книга, чрез която донесе идеи, които би трябвало „да премахнат общовалидни християнски принципи“ (ST, Б, 7/31). Той настояваше тя да бъде отпечатана, въпреки че Е.Уайт не препоръчваше това, но предупреждаваше против коварствата на пантеизма. Той настояваше, въпреки че ГК забрани това; въпреки че издателство Ревю се превърна в пепел. След издаването на книгата той се обърна моментално към младите в църквата, за да станат посредници в разнасянето на неговата нова теология. Употребя всички средства, за да спечели младежта, включително повторното съграждане на здравното училище в Батъл Крийк и то пряко срещу Божествения съвет. Пригответи специални листовки определени да спечелят младите хора за училището и изпрати агенти, които активно намираха кандидати за Батъл Крийк. Ако плановете му напълно бяха успели, историята на църквата на адвентистите би поела друг път. (Омега е изпълнение на неговите планове, чрез второ и трето поколение негови последователи, и историята на църквата наистина поема друг път - бел.пр.)

Позива на фалшивата „нова светлина“ за младежта е особена заплаха, пред която днешните адвентисти би трябвало да бдят; а родителите биха направили добре, ако внимателно си прочетат съветите, написани от перото на Е.Уайт от 1906 г.:

„Родители, не пускайте децата си в Батъл Крийк... Особена

заблуда е завладяла там народа и нейните конци бяха изпредени в една имитация на истинското. Кой е отговорен за възпитанието на тези млади хора, което ще остави развратно (деморализиращо) влияние в техните умове? Един баща написа за своите две деца, които бяха изпратени в Батъл Крик - единият се върна като невярващ, а другият се отказа от истината.

Подобни писма пристигаха от различни места. Беше ми даден съвет за родителите: Ако вашите деца са в Батъл Крик, незабавно ги върнете у дома!" (ЕГВ, Ръкописи, 20/1906 год.).

Кое беше главната причина за тези кризи у младите хора в Батъл Крик? Становището на тамошните ръководители, че не може да се доверим на Божиите особени свидетелства.

б. Съсредоточени нападки срещу духа на пророчеството

Само малко елемента в църквата биха могли да причинят такъв голям пожар по време на отпадането, както направи това въпроса за духа на пророчеството. „Последната измама на Сатана ще бъде усилието му да омаловажи влиянието на свидетелствата на Божия Дух... Сатана ловко ще използва различни начини и средства, за да намали доверието на Божия народ на остатъка във вярното свидетелство." (ST, В, 7/31)

Един бегъл поглед назад ще покаже защо това е така. Изкушението в края на времето ще бъде изключително мощно и при това незабелязано. Дадено е обещанието, че „всички, които вярват, че Бог говори чрез сестра Уайт, ще бъдат предпазени от много изкушения, които ще дойдат в тези последни дни" (ЕГВ, Писма, 50/1906 год.). Би било чудно сатанинските сили да не се съсредоточат против тази ефикасна Божия помощ за неговия народ. За съжаление, обаче, Сатана ще спечели за свои най-предани съработници някои от редиците на адвентистите, които ще отпаднат при търсенето на нещо ново. Първото отхвърляне на истината има за последица изграждане на бариери, поради които Бог после ще ги остави в техният собствен път.

„Някои много ловко действат, за да унищожат влиянието на свидетелствата, предупрежденията и изобличенията, които устояха на изпита от половин век. И в същото време отричат, че правят това" (ST, В, 7/31). Тук ни е представен един парадокс. Хора, които рушат влиянието на пророческия дух и при това високомерно твърдят, че му вярват. Тук е голямата разлика между откритата опозиция и скритото изопачаване, което руши влиянието на Божиите призиви. Можем да бъдем напълно сигурни, че и двете, и пряката и скритата нападка на пророческия дух, ще бъдат съставна част на омега отпадане. И това в края на времето ще бъде „най-последното сатанинско изкушение".

Тук се корени опасността за голямата трагедия на Божия народ, защото свидетелствата за църквата са като ограда между Божия народ и множеството опасности. „Едно е сигурно: тези адвентисти, които се наредят под знамето на Сатана първи ще отхвърлят вярата си

в предупрежденията и изобличенията, които се съдържат в свидетелствата на Божия Дух" („Избрани вести", том 3, стр.84).

Тази атака можем действително да очакваме. „Наистина, сатанинската омраза ще се насочи срещу свидетелствата... Сатана няма да намери друг такъв проходим път, чрез който да въвлича хората в своята измама и да ги пороби чрез своята магия, ако Божият народ слуша предупрежденията, изобличенията и съветите на Божия Дух" („Избрани вести", том 1, стр.48 - англ.).

7. Атмосфера на лични нападки

В алфа отпадане можем повторно да проследим налагането на авторитета от страна на защитниците на новото учение. Изглежда, че опозицията ще предизвика в тях много лични реакции, срещу която ще отвърщат с лични нападки. Е.Уайт, когато описваше тази отличителна черта, каза, че „в новото движение нищо няма да остане на старото си място" („Избрани вести", том 1, стр.144).

Това може да се види в случая, когато младия служител, фанатично застъпващ се за новата теология, заплашваше ръководителя на ГК. Младият мъж предупреждаваше брат Даниелс, че ще бъде уволнен от длъжността и ще бъде „стъпкан в прахта", ако не се присъедини към техните редици. Мнозина, включително Келог и Белинджър, нападнаха Е.Уайт. Опозицията срещу алфа отпадане стана сигнал за нападение срещу всеки, без изключение, дори на най-висшия служител в църквата, който би им се противопоставил. И това е пример на поведение, от което адвентистите би трябвало да бъдат на шрек, когато дойде омега отпадане.

8. Атаки на църковно ниво

Идеалите на църквата на адвентистите са наистина високи; това е вест за нивото на човешкия живот към света, за това, че човечеството скоро ще застане пред справедливия Бог. Често пъти срещу това ниво са заставали хора, които твърдяха, че адвентистите са законници опитващи се, чрез своите дела, да спечелят вход в небето. Ако този упрек идва от външните църкви, повечето вярващи от Божия народ могат да разберат за какво става въпрос. Но какво би било действието на такава нападка, ако дойде от вътре църквата Духът на пророчеството дава конкретен отговор, съдържащ се в думите на самия Люцифер, който се съветваше със своите безбожни ангели за това, как най-добре да унищожат адвентистите от седмия ден: „Чрез тези, които имат само формата на благочестие и не познават неговата сила, можем да спечелим мнозина, които иначе биха ни навредили. Обичащите удоволствията повече от Бога, ще станат наши най-способни помощници. Хора, надарени и умни от тази класа ще ни послужат като стръв, за да хванем в нашата примка и други. Мнозина няма да се страхуват от тяхното влияние, защото тяхната вяра е еднаква. По този начин ще ги доведем до заключение, че Божиите изисквания

не са така строги, както някога вярвах и че чрез приспособяване към света ще се увеличи тяхното влияние върху хората от света. Така ще ги отделим от Христос и те ще се лишат от силата, чрез която биха устояли. Скоро след това ще бъдат готови да се присмиват на своята по-раншна ревност и благочестие" ("Св.пр." стр.355).

9. Твърдение, че имат вест на реформа за църквата

Голяма опасност се корени в неправилното разбиране на въпроса, защото Словото и духът на пророчеството ясно учат, че в Божията църква ще настъпи голяма реформа. Остава обаче, проблемът как да различим истинската реформа от фалшивата. За наша обща радост съществува отговор.

„Врагът на душите се опитва да създаде впечатлението, че в църквата на адвентистите трябва да настъпи реформа от голямо значение, която ще се състои в това, че ще се откажат от ученията, които са стълбове на нашата вяра" („Избрани вести", том1, стр.144). Пробен камък остава факта дали тази реформа ще подкрепи признатите истини (в този случай става дума за закрепване на тези точки и подобряване-усъвършенстване на живота), или ще настоява, в името на нещо ново (в този случай става дума за коренно преустройство на ученията, отколкото на живота), да се откажем от старите истини. Може да се случи, че точно това ще бъде опасността, пред която адвентистите би трябвало да бъдат будни. Съществуват хора, постоянно обременени с мисълта за реформа; всичко което казват винаги се свежда до реформа. Ако врагът успее да се приближи до тях по този път, възможно е много лесно да ги измами, защото "целта" на новото учение за тях ще бъде осъществяване на това, което те постоянно са желали. И така въпросът чрез който ще се направи разликата е: Призовава ли новото учение към реформа на живота, или иска да промени само старите, валидни истини?

„Сатана по всякакъв начин ще пречи до нас, Божия народ, да дойде нещо, което да ни изобличава или напомня, да оставим своите грешки", писа Е.Уайт на същото място, където споменава за нуждата от истинска реформа. „Тук обаче има хора, които ще понесат ковчега Господен. От нашите среди ще си отидат тези, които вече не желаят да го носят. Но това няма да бъде пречка за истината, защото тя ще напредва и ще върви все по-нагоре чак до края" ("Св.пр."стр.301).

Тук се корени надеждата за Божията църква, дори и във времето на мощната атака на омега отпадането. Никъде не четем, че победата ще е лесна, но имаме многократни уверения, че победата е възможна. „Тези, които в съгласие с Бога и чрез вяра в Него, черпят сила за борбата със злото и защитата на истината, ще имат трудни спорове и често ще трябва да стоят сами. Ако уповават само на Бога, ще спечелят чудна победа. Неговата благодат ще бъде тяхната сила. Те ще бъдат морално чувствителни и възприемчиви. В своята нравствена сила ще устоят и при прилива на злото. Както Мойсей, те

ще имат чист и безукорен характер" (Свидетелства, том 3, стр.302-303)

В края на времето върху църквата ще дебне тайнствена опасност: омега. Елена Уайт я видя и „трепереше за своя народ". Остави ни е в наследство надеждата, с която можем да започнем тази борба. „Нашият изпит ще бъде, да устоим веред защитниците на истината и правдата, когато множеството ще ни напусне, да водим Божията борба с няколко съмишленика, които ще останат верни" (Свидетелства, том 5, стр.136).

Глава осма

Като опустошаващ циклон

Беше 1914 година. В прашният Батъл Крик, потопен в започващото със слънце лято, само спомените напомняха, какъв беше градът и какъв можеше да бъде. На ъгъла на улиците „Вашингтон" и „Мейн" имаше малък надпис, който посочваше, че тук се намираше издателство „Ревю и Хералд", както и седалището на ГК. Лекарското училище, открито с толкова надежди от д-р Келог, беше затворено явно претърпя неуспех. Адвентистите тук бяха сравнително малко и множеството табелки „продава се", които висяха там, където преди беше адвентната колония, напомняха за старите времена. Някога Е.Уайт предупреди, че „светът ще узнае причината" и сега Д.М.Кенрайт отпечата ново издание на своята книга „Отрекох се от адвентизма", като с това несъзнателно потвърди изпълнението на нейното пророчество.

Батъл Крик в Мичиган послужи като нагледен пример на поражението на адвентистите след открития изпит.

„Когато дойдох през 1887 год. тук имаше почти две хиляди хора, пазещи съботата и всички живееха в единство. Често проповядвах в големия храм, където всички долни места и галерията бяха пълни. В училището преподавах на клас, броящ около двеста млади мъже и жени, които се приготвяха за работа в проповедничеството и за църковни служители. Сега, в 1914 год. училището е затворено и загубено за тази цел; санаториума се откъсна от църквата и почти целия персонал, лекари, сестри и санитари пазят неделя. Издателството изгоря до основи, а останалото бе преместено на друго място. Църквата се намали на четиристотин до петстотин души, молитвения салон зее празен... Много хора отпаднаха, загубиха вяра във всичко и не ходят никъде. Беше като след опустошителен циклон." (Кенрайт, стр.411)

От ведрото, януарско утро на зазоряването на новия век изминаха четиринадесет години, когато светът беше готов и адвентната вест можеше да върви напред в блясъка на грешното слънце. Сега денят

премина и неговите сенки започнаха да се удължават с откриване акцията - покушението, от 19 годишния енергичен националист с пистолет в ръка. В Сараево обърканият шофьор подкара отворената лимузина в неправилна посока в улица изпълнена с хора. Зад него седеше, предпазващото се с чадър от силното, лятно слънце, царско семейство. Техният живот беше като изрязан от любовен роман. Този ден те пазуваха 14-годишнината си. Шофьорът за миг се поколеба и се опита да обърне. В този момент прокънтяха два изстрела. Ерцхерцог Франсис Фердинанд и неговата съпруга паднаха мъртви до възглавницата - и дългият ден на възможности премина. Започна първата световна война. От този момент църквата трябваше да започне работа в условията на един свят, встъпващ в тъмнина.

ТОЛКОВА СВЕТИЛА ИЗГАСНАХА В ТЪМНИНАТА. Дж.Х.Келог, ръководител на здравното дело, чието лекарско училище беше частично поддържано от семейство Уайт; Албион Белинджър, който реши да премахне истината за светилището чрез теологични доказателства и отхвърляне пророческия дух; проповедниците А.Т.Джоунс и Е.Дж.Вагонер, които пътуваха и проповядваха заедно със сестра Уайт; брат Джордж Тъней, редактор, проповедник и мисионер; брат Л.Маккой, капелан на санаториума в Батъл Крик, също се присъедини към тях. Кенрайт с омраза изброяваше "Мнозина, заемащи важни постове, като управители, преподаватели в училища, лекари и т.н., всички те стоят извън църквата и воюват против нея със своето влияние" (Там, стр.412). Тази загуба беше главозамайваща, и сега подобно на щипещия дим, издигащ се от пепелището на „Ревю и Хералд“, над църквата висеше мрачния въпрос: Как се случи това? Кое беше причината за такова масово отпадане между най-блестящите хора в църквата?

Отговорът е прост, и интересно е, че този проблем занимаваше църквата дълго време. Още във времето на мир през 1898 г., Е.Уайт предупреждаваше за това, което може да се случи. „В историята на Божията църква никога няма да дойде време, когато работниците биха могли да скръстят ръце и със спокойствие да кажат: Мир и безопасност е. Точно тогава ще дойде внезапно погубление. Всичко може привидно да върви успешно напред, но Сатана бди, изследва и се консултира със своите зли ангели за следващия начин на нападение, който ще има успех. Съпротивата от страна на Сатана ще бъде все по свирепа... Ум ще застане срещу ум, план срещу план, небесни принципи срещу сатанински принципи. Истината в различните ѝ фази ще се срещне с заблудата в нейните разнородни и променящи се форми и той би измамил и избраните, ако това би му било възможно" ("Св.пр.", стр.300).

Още пет години преди книгата на Келог да бъде издадена, беше начертана историята на кризата. Сатана сам насочваше своята атака. Най-големият водач на силите на тъмнината завладя полето. Борбата трябваше да се води на свръхестествено ниво, на което без

особената закрила на Божествената помощ и блестящо надарените хора ще бъдат отвяти, като листа носени от есенния вятър. Келог, Джоунс, Вагонер, Маккой - всички те се наредиха на страната на врага, след първото си решение, да заменят предупрежденията на Божия вестител със своето собствено мнение. Така те се лишиха от единствената защита, която беше силна . И така в потока на събитията сами се убедиха, че са прави, че е настъпило времето да се откъснат от „мъртвото тяло на мъртвите пророци". Когато след това напусна редиците на църквата, те с набожни молитви на уста за Божието благословение се разделиха и излязоха.

През долината на времето се носеше ехото от думите на Е.Уайт от 1903 г., която каза в присъствието на по-голямата част от тези хора: „Сатана има свои съмишленици в лицето на хората. Зли ангели в подобие на човешки същества ще се явяват на хората. Чрез достойни за внимание изяви ще им кажат, че биха постигнали много повече, ако приемат тяхната покана, така че тези хора ще заменят своето смирение с заповедта за непослушание и борба. Грехът е заслепил способността им да разсъждават и силите на тъмнината ликуват. Защо, хора, не престанете да разчитате на хора?" (ST, A 7/21,22).

ЗЛИ АНГЕЛИ В ПОДОБИЕ НА ЧОВЕШКИ СЪЩЕСТВА.

Няма никаква надежда, че такова стълкновение може да се преодолее с човешки сили. Човечеството не може да разбере логиката на ангелите, която промени спомена за рай в такава мощна измама, не можеша да различат цяла трета ангели. Никаква степен на образование, нито голямата опитност няма да бъдат достатъчно въоръжение, за да избегне човек такава примка. Джон Келог направо влезе в нея, въпреки че от страниците на Е.Уайт се чуваше предупредителен сигнал и светеше червено.

Една нощ в ранното лято на 1904 г. Е.Уайт видя във видение как в Батъл Крийк се провежда събрание. В него участваха много проповедници и лекари и те слушаха, как д-р Келог във всичко вижда Божията мисъл. Те не съзнаваха, че са наблюдавани от свръхестествено ниво. На Е.Уайт особено й направи впечатление въодушевения и заинтересован израз в лицето на слушателите. Тогавя към нея се обърна съпровождащият я ангел със смразяващата вест: Зли ангели са пленили мисълта на говорителя - и продължи с предупреждението, че точно „както падналите ангели бяха подлъгани и осквернени от Сатана, така ще се случи и с тези слушатели на мъжа, който говореше под спиритическото влиянието на зли ангели."

Бях изненадана, как ентузиазирано приемаха изкусителната теория и разсъждения", забеляза Е.Уайт и посочи към Келог. Той стоеше ликуващ от своя успех, да завлече след себе си проповедници и лекари, след което призова специалната комисия в Батъл Крийк, да проповядват неговите идеи сред редиците на организираната църква"

(там, 6/41).

„Ласкаете се, че вървите напред под ръководството на Божието вдъхновение и в силата на Бога“, предупреждаваше народа в Батъл Крик. „Някои са водени от фалшиво вдъхновение, което измами ангелите в небесните места“ (ST, A, 12/1). На Келог тя каза открито, че е „хипнотизиран“ от Сатана, но той отхвърли това като абсурд. През октомври, 1905 г. тя видя „мъже, които започнаха да се занимават с изследването на въпроси, които докараха трагедията в небето“ (Писмо на ЕГВ до бр. Даниелс и Прескот от 30.10.1905 год.). С лице обърнато срещу тези предупреждения Келог продължи да върви със своите съмишленици напред, все по-далеч и по-далеч и успокояваше останалите, че свидетелствата на Е.Уайт не са винаги достоверни. И така накрая се стигна до трагичното изпълнение на нейното пророчество: „Ако им се удаде, злите ангели биха обработили мисълта на хората до такава степен, че накрая няма да им остане нищо собствено... Това ще се случи с проповедниците и лекарите, които са се съюзили с мъжа, който е имал светлина и е получавал предупреждения, но не им е обърнал внимание“ (ST, B, 6/42,43).

Същото се случи и в живота на Албион Белинджър. Една вечер, при евангелизация в Лондон, той се опита да представи предмета за светилището. Но беше много обезпокоен от начина, по който проповядваше. Реши, че „няма да говори върху този предмет, докато не разбере какво всъщност проповядва.“ И това беше неговата съдбоносно грешка. Той заяви: „Светлина няма да получи от нашите книги. След като братята получиха светлина от първоизточника, защо да не направя същото?“ Брат Белинджър направи същата грешка, която преди него Келог допусна: предполагаше, че освен човешкото разсъждение: именно, че изследването на едни човек не е по-лошо от изследването на друг, друго не е нужно. „Ще посегна към книгите и коментарите, както и към всички останали източници, от които е получил светлина Урия Смит по този въпрос“, си каза той самонадеяно и отиде направо в тъмнината. И това е така, защото учението за светилището не беше открито в „книгите и коментарите“ и не можеше да бъде получено никъде другаде, освен от самия Източник - така то беше открито на молитвената група от мъже и жени, които го изследваха в хладните есенни вечери на 1844 год. В тяхната среда действаше същият Божи вестител, който сега предупреждаваше Белинджър, да се опомни преди да е станало твърде късно. Но той се реши да пренебрегне това предупреждение и също като Келог напусна адвентната вяра, за да не се върне никога вече. В Ривърсайд в Калифорния (близо до новото, лекарско, църковно училище) той ще прекара последните си шестнадесет години и ще говори за Елена Уайт неща, които в духа на привидна любезност трябва да подкопаят нейната достоверност като особен Божи пратеник "(Док.5, 178;Е.Е.Андрюз, "Библейско изследване" N 11,13.07.1911 г.)

КАТО ОПУСТОШАВАЩ ЦИКЛОН.

Кенрайт с тези думи е имал предвид църквата, но всъщност те по-точно описват живота на тези, които напуснаха църквата. Цяла галактика звезди от адвентните среди угасна; всеки един от напусналите тръгна по свой собствен път и се присъедини към претърпелите неуспех, който беше резултат на това, че отхвърлиха Божия вестител точно тогава, когато паднали ангели ходеха по земята в подобие на човешки същества. Светът и църквата влязоха в нова ера. И сега грешката на отстъпване от особената Божия защита трябваше да донесе бързи и трагични последици.

1914 година. Божият народ през онези четиринадесет години живееше под слънчевите лъчи на последните есенни дни. Сега на небето се задаваха тъмни облаци, предвещаващи първите есенни бури. През обширните белгийски равнини гръмко настъпват в облаци от прах тежка артилерия и след нея безкрайни редици от сиви униформи, които са характерни за втората армия на генерал Карл фон Бюлов. На парада в Берлин блестят оръжията на военните отреди и минават за последен път през павираните улици; млада жена с плисирана бяла блуза влиза в техните редици, хваща за ръка войниците и марширува с тях. Няколко крачки след нея прави същото добре облечен бизнесмен, който носи на рамо войнишка пушка. Весели лица безумно бързат в зловещата среднощ на Марна и Вердун, в призрака на ужаса, който светът дотогава още не беше виждал. Видя го само онази млада жена преди години, когато започна със своята църква делото. "Скоро ще дойде смърт и унищожение, ще нарасне престъпността и жестокостта, злото ще се опълчи срещу богатите, които се превъзнесоха над бедните. Тези, които ще бъдат без Божията защита, няма да са в безопасност на никое място, и в никакво положение. Хората се упражняват и използват откривателската си способност, за да пуснат в действие най-мощните оръжия за убиване...Нека средствата и работниците се разпръснат." (Свидетелства, том 8, стр.39).

Веднъж времето на светлина, златния момент на възможности за Божия народ беше пропилян, защото хитрият враг успя да отклони вниманието му от единствената вест, която трябваше да носи. От тази трагедия сега възниква само един въпрос, който има значение: Ще се повтори ли това?